

تحلیل حساسیت مبارزه با پوششی در صنعت بیمه ایران (بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی)

محمد مهدی عزیزی امیری^۱

فرامرز خلیقی^۲

مریم السادات عسکری^۳

محبوبه اعلائی^۴

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۰۳/۱۹

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۱/۱۷

چکیده

در این پژوهش عوامل مؤثر بر ریسک پوششی در صنعت بیمه بر اساس مطالعات بانک جهانی شناسایی و با استفاده از مصاحبه با خبرگان و انجام روش تحلیل محتوایی و فرایند سلسه مراتبی یافته ها رتبه‌بندی شده است. بر اساس یافته‌های این پژوهش متغیر «در دسترس بودن زیرساخت‌های شناسایی احراز هویت قابل اعتماد» بالاترین رتبه را نسبت به کاهش ریسک پوششی به عنوان هدف کلی کسب کرده است. متغیر «در دسترس بودن و اجرای مجازات‌های اداری» دارای کمترین اولویت است. در تحلیل حساسیت براساس پویایی نسبت به هدف کلی، بیشترین حساسیت مربوط به شاخص «در دسترس بودن زیرساخت‌های شناسایی (احراز هویت) قابل اعتماد» است. بر این مبنای سیاست‌گذاران و نهادهای ناظر توصیه می‌شود که نسبت به بهبود شرایط و در دسترس قرار گرفتن زیرساخت‌های شناسایی قابل اعتماد و ایجاد زیرساخت‌های مبتنی بر بستر دیجیتال به منظور احراز هویت مشتریان در تمام شرکت‌های بیمه، اقدام نمایند.

واژه‌های کلیدی: بیمه، ریسک پوششی، تأمین مالی، تروریسم.

طبقه بندی JEL: G22, G28

۱- کارشناس ارشد مدیریت بازرگانی، دانشگاه تهران، تهران، ایران. M.azizi54@gmail.com

۲- دانشجوی دکتری اقتصاد سلامت، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران. Faramarz.khalighi@modares.ac.ir

۳- دانشجوی کارشناسی ارشد اقتصاد سلامت، دانشگاه علوم پزشکی تهران، تهران، ایران. askari72m@gmail.com

۴- استادیار، پژوهشکده بیمه، تهران، ایران. (نویسنده مسئول) aalaei@irc.ac.ir

۱- مقدمه

پوشش‌بی‌ ناظر بر فرآیندی است که در آن عواید غیر قانونی حاصل از اقدامات مجرمانه مانند قاچاق مواد مخدر، کالا، انسان، و نیز رشوه، اخاذی، کلاهبرداری و ... در چرخه‌ای از فعالیتها و معاملات، با گذر از مراحلی، شسته و به پول قانونی و تمیز مبدل می‌شوند. به عبارت دیگر منشأ و منبع وجودی که به صورت غیرقانونی به دست آمده‌اند از طریق رشتہ‌ای از نقل و انتقالات و معاملات به گونه‌ای پنهان می‌شود که همان وجوده به صورت درآمد قانونی نمود پیدا کرده و وارد فعالیتها و مجاری قانونی می‌شود. طبق تعریف کمیسیون جامعه اروپایی مصوب ۱۹۹۰، پوشش‌بی‌ تبدیل یا انتقال یک دارایی، با علم به این که از فعالیتهای مجرمانه به دست آمده باشد، به منظور پنهان داشتن یا گم کردن رد منشاء غیرقانونی آن دارایی؛ یا کمک به شخصی که مرتکب چنین جرمی شده است، برای گریز از پیامدهای قانونی جرم مذبور می‌باشد. از ویژگی‌های اصلی جرم پوشش‌بی‌ این است که فعالیتی گروهی و جرمی مستمر است که در سطح بین‌المللی رخ می‌دهد، فقط محدود به مرزهای ملّی نمی‌شود، مقیاس وسیعی دارد و سود حاصل از آن غالباً صرف فعالیتهای غیرقانونی می‌گردد. انواع این پول‌های نامشروع به سه گروه پول‌های سرخ، مربوط به نقل و انتقال مواد مخدر، پول سیاه، حاصل از قاچاق کالا و پول خاکستری، مربوط به درآمدهای حاصل از فرار مالیاتی و فروش کالا و یا فعالیتهای تولیدی که از نظارت دولت پنهان می‌مانند تقسیم می‌شوند.

در کشور ایران نیز، طبق ماده ۲ قانون مبارزه با پوشش‌بی‌، جرم پوشش‌بی‌، اصلاح شده در سال ۱۳۹۷^۱، عبارتست از: الف) تحصیل، تملک، نگهداری یا استفاده از عواید حاصل از فعالیتهای غیرقانونی با علم به این که به طور مستقیم یا غیرمستقیم در نتیجه ارتکاب جرم به دست آمده باشد؛ ب) تبدیل، مبادله یا انتقال عوایدی به منظور پنهان کردن منشأ غیرقانونی آن با علم به این که به طور مستقیم یا غیرمستقیم ناشی از ارتکاب جرم بوده یا کمک به مرتکب به نحوی که وی مشمول آثار و تبعات قانونی ارتکاب آن جرم نگردد. و ج) اخفاء یا پنهان یا کتمان کردن ماهیت واقعی، منشأ، منبع، محل، نقل و انتقال، جابجایی یا مالکیت عوایدی که به طور مستقیم یا غیرمستقیم در نتیجه جرم تحصیل شده باشد (قانون مبارزه با پوشش‌بی‌ ۱۳۹۷).

در واقع، پوشش‌بی‌ به مفهوم انتقال غیرقانونی وجود کسب شده، از طریق سیستم‌های مالی است به گونه‌ای که چنین وانمود شود که وجود مذکور به طور قانونی به دست آمده‌اند. جایگذاری^۲، به معنی جابجایی فیزیکی درآمد (وجوه)^۳ ناشی از فعالیت غیرقانونی، لایه‌بندی (لایه‌گذاری)^۴، به معنی جداسازی درآمد (وجوه) غیرقانونی از منبع آن‌ها به وسیله ایجاد لایه‌های پیچیده‌ای از معاملات

مالی و ادغام^۵، به معنی ایجاد تصور مشروعیت به ثروت به دست آمده ناشی از جرم سه مرحله رایج پولشویی است که توسط پولشویان استفاده می‌شود.

اگر روند لایه‌گذاری با موفقیت اجرا شود، فرایند ادغام، درآمد حاصل از پولشویی را به اقتصاد باز می‌گرداند به طوری که آن‌ها مجدداً وارد سیستم مالی می‌شوند و به گونه‌ای به نظر می‌آید که وجود حاصل از کسب و کار معمولی و پاک هستند. بنابراین، اگر مؤسسات مالی مانند بیمه‌گران با معاملاتی مشکوک و غیرمعمول مواجه شوند، با وظیفه‌ای قانونی درخصوص افشاء چنین اطلاعاتی به نهادهای ناظر و همچنین مقررات‌گذاران مواجه خواهند بود (دستورالعمل مبارزه با پولشویی / سرکوب تأمین مالی تروریسم برای بیمه‌گران جنرال، هند، ۲۰۱۳^۶).

۲- ادبیات پژوهش

تاکنون مطالعات نظاممند و همه‌جانبه‌ای در رابطه با بررسی عوامل و متغیرهای مؤثر بر آسیب‌پذیری و تهدید پولشویی و تأمین مالی تروریسم و در کل ریسک پولشویی در صنعت بیمه انجام نشده است؛ ولی با این وجود برخی از مطالعات انجام شده در حوزه پولشویی و نه ریسک آن، که به مطالعه و بررسی کلیات مبارزه با پولشویی پرداخته‌اند، عبارتند از:

فاطمه باقری (۱۳۹۴)، در مقاله‌ای با عنوان «بررسی تطبیقی راهکارهای پیشگیری از جرم پولشویی در قانون مبارزه با پولشویی و کنوانسیون مربیدا» به بررسی پدیده پولشویی و فرایند انجام آن در نظامهای مالی مختلف پرداخته است. در این مقاله بین اصول و مواد قانونی مندرج در قانون مبارزه با پولشویی ایران و نیز کنوانسیون مربیدا مقایسه‌ای انجام شده و در نهایت تفاوت‌ها و شباهت‌ها شناسایی و بررسی شده‌اند.

سعیده شفیعی و محمد حسن صبوری (۱۳۸۸)، در مقاله‌ای با عنوان «بررسی شیوه‌های مبارزه با پدیده پولشویی با تأکید بر راهکارهای مالیاتی» به بررسی پولشویی و راههای مبارزه با آن به خصوص از طریق نظامهای مالیاتی پرداخته‌اند. در این تحقیق انواع روش‌های پولشویی بررسی و احصاء شده‌اند و همچنین مطالعات تطبیقی در خصوص قوانین کشورهای مختلف در حوزه مبارزه با پولشویی انجام شده است.

مریم کشتکار (۱۳۹۲)، در مقاله‌ای با عنوان «راهکارهای مبارزه با پولشویی در بانکها و مؤسسات اعتباری» به بررسی مفهوم پولشویی و انواع مختلف روش‌های تحقق آن در مؤسسات مالی و غیر مالی پرداخته است.

بهروز بستگانی (۱۳۸۷) در مقاله‌ای با عنوان «سوءاستفاده از صنعت بیمه برای فعالیت‌های پولشویی (مطالعه موردی: کشور مالزی)» به بررسی پدیده پولشویی در صنعت بیمه در کشور مالزی

۱۱۸ / تحلیل حساسیت مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه ایران (بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی)

پرداخته شده است. در این تحقیق انواع روش‌های انجام پولشویی در صنعت بیمه مالزی و راهکارهای مبارزه با آن توسط نهاد ناظر پرداخته شده است.

خامسیان و همکاران (۱۳۹۰)، در مطالعه موردي با عنوان «پولشویی و روش‌های جلوگیری از آن در صنعت بیمه» به بررسی مفهوم پولشویی و همچنین چگونگی مقابله با آن در ایران و در سطح بین المللی پرداخته‌اند.

اکبر صفردری (۱۳۹۴)، در مطالعه‌ای با عنوان «ضدپولشویی در بیمه» پس از بیان مفاهیم پولشویی و چگونگی انجام مراحل آن به بررسی چگونگی انجام پولشویی در صنعت بیمه پرداخته است.

تاناسگاران و شانموگام^۷ (۲۰۰۸)، در مطالعه‌ای با عنوان «سوء استفاده از صنعت بیمه برای پولشویی: چشم انداز مالزی» پس از بررسی ریسک‌های پولشویی و مصاديق آن در صنعت بیمه، به بیان برخی نشانه‌های پولشویی و الزامات موجود برای شناسایی آن در بخش بیمه مالزی پرداختند. آی^۸ (۲۰۱۲)، در رساله دکترای خود با عنوان «تنظیم و اجرای مبارزه با پولشویی در بخش مالی چین: آسیب‌پذیری پولشویی و رویکرد مبتنی بر قاعده اما مبتنی بر ریسک مبارزه با پولشویی» در بخش اول به بررسی صحت و اثربخشی مقررات مبارزه با پولشویی و انطباق در چین و عواملی که باعث افزایش اثربخشی مبارزه با پولشویی در مؤسسات مالی چین شده است، از نظر علمی پرداخته و در بخش دوم، راههای ممکن برای تقویت اجرای مبارزه با پولشویی در بخش‌های مالی چین را مورد بررسی قرار داده است.

بررسی ادبیات پیشین حاکی از آن است که عمدۀ مطالعات صورت گرفته در مورد صنعت بیمه کشور، پیرامون بررسی مفاهیم و کلیات پولشویی بوده و تاکنون تحقیق منسجمی در خصوص ریسک پولشویی انجام نشده است. در این مقاله تلاش می‌کنیم عوامل و متغیرهای مؤثر بر آسیب‌پذیری و تهدید پولشویی و تأمین مالی تروریسم و در کل ریسک پولشویی در صنعت بیمه را شناسایی و اولویت‌بندی نماییم. این ویژگی‌ها باعث تمایز این تحقیق با سایر تحقیق‌ها شده است.

۳- اهمیت موضوع

برآوردهای انجام گرفته از محدوده و میزان پولشویی در سطح جهان نشان می‌دهد، حجم آن از تولید ناخالص داخلی بسیاری از کشورهای جهان بیشتر است (سالانه ۵ درصد تولید ناخالص داخلی جهان؛ این امر در عین حال که شهرت و اعتبار آن کشور را مخدوش خواهد کرد. از آثار زیانبار اقتصادی، اجتماعی و سیاسی می‌توان به آلوده شدن و بی‌ثباتی بازارهای مالی، بی‌اعتمادی مردم به نظام مالی، تغییرات جبری و ناخواسته در تقاضای پول و تغییر شدید در نرخ

بهره و در نتیجه انتقال پیش‌بینی‌نشده سرمایه بین کشورها، تضعیف بخش خصوصی، شکست برنامه‌های خصوصی‌سازی کشورها، کاهش کنترل دولت بر سیاست‌های اقتصادی کاهش درآمد دولتها، فاسد شدن ساختار و لطمہ شدید به اعتبار دولتها و نهادهای اقتصادی کشورها و ... اشاره کرد (خامسیان و همکاران، ۱۳۹۰).

۴- چارچوب نظری و پیشینه تحقیق

۴-۱- ریسک پولشویی در بخش بیمه

تعریف متعددی برای ریسک مطرح شده برخی از آن‌ها عبارتند از آنچه حال یا آینده دارایی یا توان کسب درآمد شرکت یا سازمانی را تهدید می‌کند؛ ریسک یک دارایی را می‌توان تغییر احتمالی بازده آتی ناشی از آن دارایی نیز نامید. واژه ریسک به احتمال ضرر، درجه احتمال ضرر، و میزان احتمال ضرر نیز اشاره دارد. ریسک در لغت به مفهوم امکان یا احتمال بروز خطر یا روبرو شدن با خطر، صدمه دیدن، خسارت دیدن، کاهش درآمد و زیان دیدن است (علم‌الهدی، ۱۳۹۷). مدیریت ریسک فرایندی است که هدف آن کاهش امکان آثار زیان‌آور یک فعالیت از طریق اقدام آگاهانه برای پیش‌بینی حوادث ناخواسته و برنامه‌ریزی برای اجتناب از آنها می‌باشد (احمدی و همکاران، ۱۳۹۵).

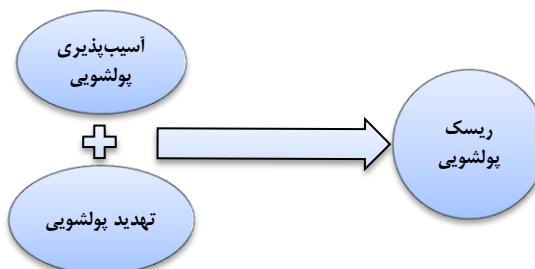
بیمه به عنوان عامل کاهش ریسک نقش مؤثری در افزایش فعالیت‌های اقتصادی مردم ایفا می‌نماید (میرزابی‌نژاد، ۱۳۸۹). به عبارت دیگر، بیمه نقش حیاتی در افزایش رشد اقتصادی کشور دارد که می‌تواند به توسعه اقتصادی آن کمک شایانی نماید. با توجه به ضریب جهانی نفوذ بیمه و نقش مهمی که این صنعت در جبران خسارات وارد به اشخاص دارد، اما اقدامات آگاهی‌بخش در مقابل با پولشویی انجام نشده است که ممکن است دلیل اصلی آن عدم توجه حداکثری بخش بیمه به موضوع پولشویی باشد. دلیل این عدم توجه این است که سیاست‌گذاران در اکثر کشورها تصور می‌کند که بخش بیمه به سبب ارائه خدمات محدود به مشتریان، بخشی غیر جذاب و مسیری دشوار برای فرایند پولشویی است (هاسر، ۲۰۱۴^۹).

در کشورهای در حال توسعه همچون ایران، صنعت بیمه بیشتر در معرض آسیب پولشویی قرار دارد. دلیل این امر مستثنی کردن اقدامات و تدابیر احتیاطی در کشورهای در حال توسعه است. تحقیقات و بررسی‌های صورت گرفته در زمینه پولشویی در بخش بیمه نشان می‌دهد که بیش از دو سوم از موارد پولشویی در بخش بیمه جهان مرتبط با بیمه عمر^{۱۰} و یک سوم آن مربوط به بیمه عمومی^{۱۱} است. صرف نظر از این موضوع، نمایندگی‌های بیمه و کارگزاری‌ها که به عنوان واسطه‌ها در بخش بیمه فعالیت می‌کنند، به سادگی در معرض پولشویی قرار دارند. به طور کلی، در سراسر

۱۲۰ / تحلیل حساسیت مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه ایران (بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی)

جهان بخش بیمه، انتقال ریسک پسانداز و خدمات سرمایه‌گذاری را برای افراد، شرکت‌ها و دولتها به همراه دارد. بخش بیمه نیز مانند سایر بخش‌های مالی به شدت در معرض پول‌های حاصل از فعالیت‌های مجرمانه قرار دارد. این بخش به دلیل ماهیتی که دارد، یکی از بخش‌های بسیار جذاب برای پولشویی است. بدین منظور سازمان‌ها و مراکز بین‌المللی و مسئولان ذی‌ربط باید تدبیر مفیدی را به منظور مقابله با این جرم اتخاذ کنند. طبق گزارشات گروه اقدام ویژه مالی در سال ۲۰۰۵، از ۹۴ مورد پولشویی گزارش شده به آن سازمان در زمینه صنعت بیمه، ۶۵ درصد گزارش‌ها مربوط به بیمه عمر، ۳۰ درصد گزارش‌ها مربوط به بیمه‌نامه‌های عمومی و ۵ درصد هم مربوط به بیمه اتکایی بوده است. (صفدری، ۱۳۹۴).

بر اساس توصیه‌های «راهنمای ارزیابی ریسک ملّی در بخش بیمه، بانک جهانی، ۲۰۱۵» شایسته است که شرکت‌های بیمه «رویکرد ریسک محور مبارزه با پولشویی^{۱۲}» را اتخاذ کنند و از این طریق به شناسایی عوامل و ملل بروز ریسک پولشویی در صنعت بیمه بپردازند. ریسک پولشویی در بخش بیمه مانند هر بخش دیگری، از دو جزء «آسیب‌پذیری پولشویی^{۱۳}» و «تهدید پولشویی^{۱۴}» تشکیل شده است؛ ریسک پولشویی در بخش بیمه یا به سبب آسیب‌های پذیری‌های موجود در این صنعت (عدم وجود قوانین و مقررات ناظر بر مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه و یا عدم اعمال نظارت دقیق و نظاممند به منظور احراز هویت مشتری و پایش معاملات بیمه و غیره) و یا به اطلاعاتی دقیق و نظاممند به منظور احراز هویت مشتری و پایش معاملات بیمه و غیره) و یا به سبب تهدیدها در این حوزه، پدیدار گردد؛ یعنی ممکن است کشوری آسیب‌پذیری‌های خود را در حوزه پولشویی کاهش دهد و به حداقل برساند، اما همچنان تهدیدهای موجود در جرم پولشویی، کشور را تهدید کند. مانند وجود گروه‌های قاچاق مواد مخدر در کشور، وجود مسیر ترانزیتی برای حمل و جابه‌جایی مواد مخدر و انتقال به خارج از کشور و غیره. شکل-۱ نشان‌دهنده نحوه ایجاد ریسک پولشویی و چگونگی تعامل آسیب‌پذیری و تهدید پولشویی است.

شکل ۱- ریسک پولشویی، ریسک حاصل از تهدید و آسیب‌پذیری پولشویی

منبع: یافته‌های پژوهشگر

از نظر گروه ویژه اقدام مالی (FATF)^{۱۵}، عقلانیت برای این رویکرد جدید^{۱۶} اقتضاء می‌کند که شرکت‌های بیمه تمام سعی و تلاش خود را بر مدیریت ریسک پولشویی به خصوص در ارتباط با نظارت و اقدامات پیشگیرانه^{۱۷} در این زمینه متمرکز کنند. در این راستا شرکت‌های بیمه باید چارچوب و ساز و کاری برای خود طراحی کنند که از طریق آن بتوان موارد ذیل را یک به یک محقق نمود:

• شناسایی ریسک پولشویی و تأمین مالی تروریسم^{۱۸}

• ارزیابی ریسک پولشویی و تأمین مالی تروریسم^{۱۹}

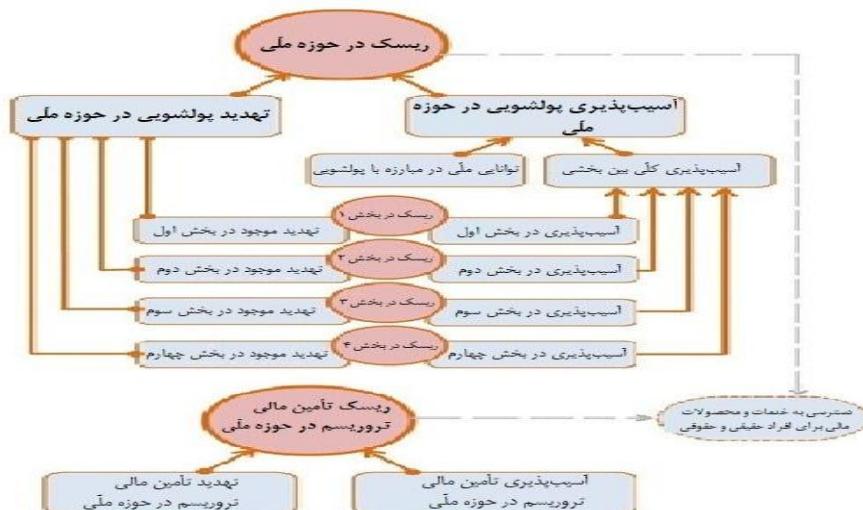
• پایش ریسک پولشویی و تأمین مالی تروریسم

• کاهش تبعات منفی ریسک پولشویی و تأمین مالی تروریسم^{۲۰}

• گزارش دهی^{۲۱}.

با توجه به شکل ۲ ریسک پولشویی در سطح کشور و در همه بخش‌های مالی ممکن است به سبب وجود آسیب‌پذیری‌ها و تهدیدهای موجود در این حوزه، ظهور و بروز یابد؛ با این حال تأثیر و تأثیر بخش‌های مختلف اقتصادی (بانک، بورس، بیمه، مالیات، گمرک و غیره) بر یکدیگر و انتقال ریسک پولشویی از یک بخش به بخش (های) دیگر می‌تواند منجر به ایجاد تهدید و آسیب‌پذیری در حوزه ملی و کل کشور شود که در نهایت منجر به «ریسک پولشویی در حوزه ملی»^{۲۲} خواهد شد.

شکل ۲

شکل ۲- ریسک در حوزه ملی

منبع: یافه‌های پژوهشگر

با توجه به شکل ۲ برای ایجاد ریسک پولشویی، عوامل مختلفی در آسیب‌پذیری ملی مؤثر هستند که برخی از این عوامل به صورت مستقیم و برخی دیگر به صورت غیر مستقیم بر آسیب‌پذیری و تهدیدها تأثیرگذار خواهند بود. اهمیت و شدت تأثیر هر یک از عوامل، به وجود و یا عدم وجود سایر عوامل و ارتباط بین این عوامل وابسته است. در بین بخش‌های مختلف اقتصادی، عواملی که موجود آسیب‌پذیری‌ها و تهدیدهای خاص آن حوزه است، به صورت محتوایی و بنیادین متفاوت از عوامل بخش‌های دیگر است. البته سایر عوامل مشترک با بخش‌های دیگر هم از اهمیت خاص خود برخوردار است (راهنمای ارزیابی ریسک ملی در بخش بیمه، بانک جهانی، ۳۰۱۵^{۳۳}). در تحقیق حاضر این عوامل، «متغیر^{۲۴}» نامیده شده‌اند که رتبه‌بندی و ارزیابی آن‌ها توسط کارشناسان، منجر به ارزیابی آسیب‌پذیری‌ها و تهدیدهای موجود در بخش بیمه خواهد شد.

۲-۴- متغیرهای پژوهش

در تحقیق حاضر این عوامل، «متغیر^{۲۵}» نامیده شده‌اند که رتبه‌بندی و ارزیابی آن‌ها توسط کارشناسان، منجر به ارزیابی آسیب‌پذیری‌ها و تهدیدهای موجود در بخش بیمه خواهد شد. در این تحقیق از دو نوع متغیر ورودی^{۲۶} و واسطه‌ای^{۲۷} استفاده شده است که در شکل ۳ رابطه این متغیرها نشان داده شده است.

۱) متغیرهای ورودی: این متغیرها محل بحث و مناقشه است و مصاحبه‌شوندگان، این متغیرها را ارزیابی و رتبه‌بندی خواهند نمود و در واقع با رتبه‌بندی چنین متغیرهایی، می‌توان به اولویت‌بندی عوامل مهم و مؤثر بر ریسک پولشویی و تأمین مالی ترویریسم دست یافت. این متغیر خود به دو زیرمتغیر تقسیم می‌شود.

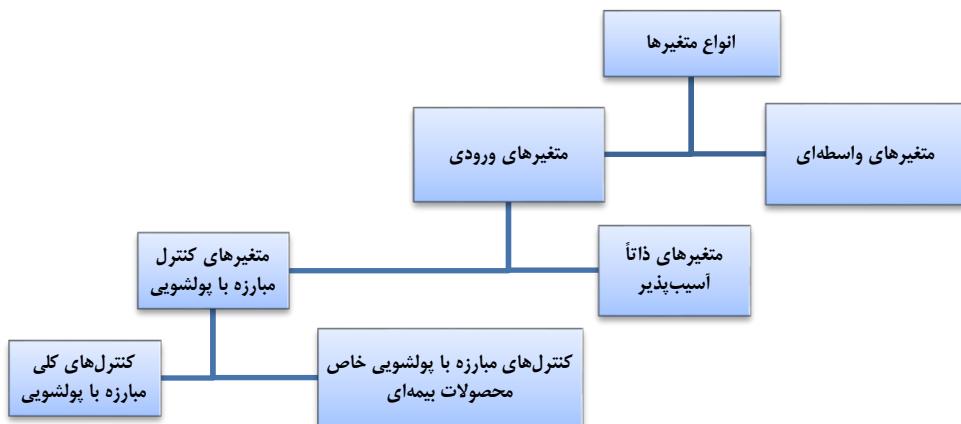
(الف) متغیرهای کنترل مبارزه با پولشویی^{۲۸}: که این متغیرها نیز به دو گروه تقسیم می‌شوند:

- ✓ کنترل‌های عمومی مبارزه با پولشویی^{۲۹}: چنین متغیرهایی ورودی، به کیفیت و اثربخشی کنترل‌های عمومی مبارزه با پولشویی مرتبط است و بنابراین بر آسیب‌پذیری محصولات عرضه شده در صنعت بیمه تأثیرگذار است.
- ✓ کنترل‌های مبارزه با پولشویی مخصوص محصولات بیمه‌ای^{۳۰}: چنین متغیرهایی، به طور خاص برای محصولات بیمه‌ای، طراحی شده‌اند و بنابراین به طور مستقیم صرفاً آسیب‌پذیری محصولات بیمه‌ای را اندازه‌گیری می‌کنند.

ب) متغیرهای ذاتاً آسیب‌پذیر^{۳۱}: چنین متغیرهایی ناظر بر ماهیت و نوع محصولات عرضه شده در صنعت بیمه است، لذا این متغیرها به استفاده کنندگان و ویژگی‌های خاص یک محصول بیمه‌ای ویژه مرتبط است.

(۲) متغیرهای واسطه‌ای: این متغیرها ناظر بر عواملی گسترده و با سطح بالا^{۳۲} هستند که نمی‌توان به صورت مستقیم آن‌ها را ارزیابی نمود. بنابراین این متغیرها را باید به منظور ارزیابی به عوامل تشکیل‌دهنده آن‌ها تغکیک و تجزیه نمود. لذا این متغیرها بر اساس ارزیابی که از متغیرهای ورودی می‌شود و رتبه‌ای که به متغیرهای ورودی اختصاص داده می‌شود، ارزیابی خواهند شد. با وجود آن که ارزیابی، اساساً بر مبنای رتبه‌بندی و ارزیابی متغیرهای ورودی انجام می‌شود، اما متغیرهای واسطه‌ای در ساختار شبکه‌ای^{۳۳} از اهمیت بسیار بالایی برخوردار هستند.

متغیرهای کنترل‌های عمومی مبارزه با پوشش‌بیمه به اثربخشی کنترل‌های عمومی مبارزه با پوشش‌بیمه مرتبط است و به محصولات عرضه شده در صنعت بیمه مربوط خواهد بود. این بدان دلیل است که بخش بیمه‌ای که توسط نهاد ناظر به طرز صحیحی برای اهداف مبارزه با پوشش‌بیمه و آن هم توسط کارکنان مجبوب و آموزش‌دیده اعمال نظارت می‌شود، دارای آسیب‌پذیری کمتری برای تمامی محصولات بیمه‌ای است. سایر متغیرهای مربوط به عوامل ذاتاً آسیب‌پذیر که مخصوص محصولات بیمه‌ای است، مانند حجم و اندازه وجه نقد استفاده شده در معاملات بیمه‌ای به طور ویژه بر آسیب‌پذیری محصولات عرضه شده مرکز است و میزان آسیب‌پذیری را ارزیابی می‌کند. بعلاوه، نوع سومی از متغیرهای ورودی وجود دارد- «متغیرهای خاص کنترلی^{۳۴}»- که مخصوص تک‌تک محصولات عرضه شده در صنعت بیمه است. با وجود آن که چنین متغیرهایی، جزء متغیرهای ذاتاً آسیب‌پذیر نیستند و مخصوص محصولات بیمه‌ای هستند، باید برای محصولات به صورت مجزا ارزیابی شوند. لذا چنین متغیرهای ورودی، متغیرهای «کنترل‌های مبارزه با پوشش‌بیمه» نامیده می‌شوند. شکل ۳ نشان‌دهنده روابط متغیرهای مورد ارزیابی و بررسی است. در این شکل نوع و وابستگی متغیرهای مورد بررسی نشان داده شده است.

شکل ۳- روابط بین متغیرها

منبع: یافته‌های پژوهشگر

رابطه بین متغیرهای تشریح شده در فوق و لزوم ارزیابی و رتبه‌بندی آن‌ها به گونه‌ای است که فقط «متغیرهای واسطه‌ای» نیازمند ارزیابی و رتبه‌بندی نیستند و مابقی متغیرها باید یا در کل صنعت بیمه و یا به ازای محصولات مختلف عرضه شده در این صنعت رتبه‌بندی و ارزیابی شوند (راهنمای ارزیابی ریسک ملی در بخش بیمه، بانک جهانی، ۲۰۱۵).

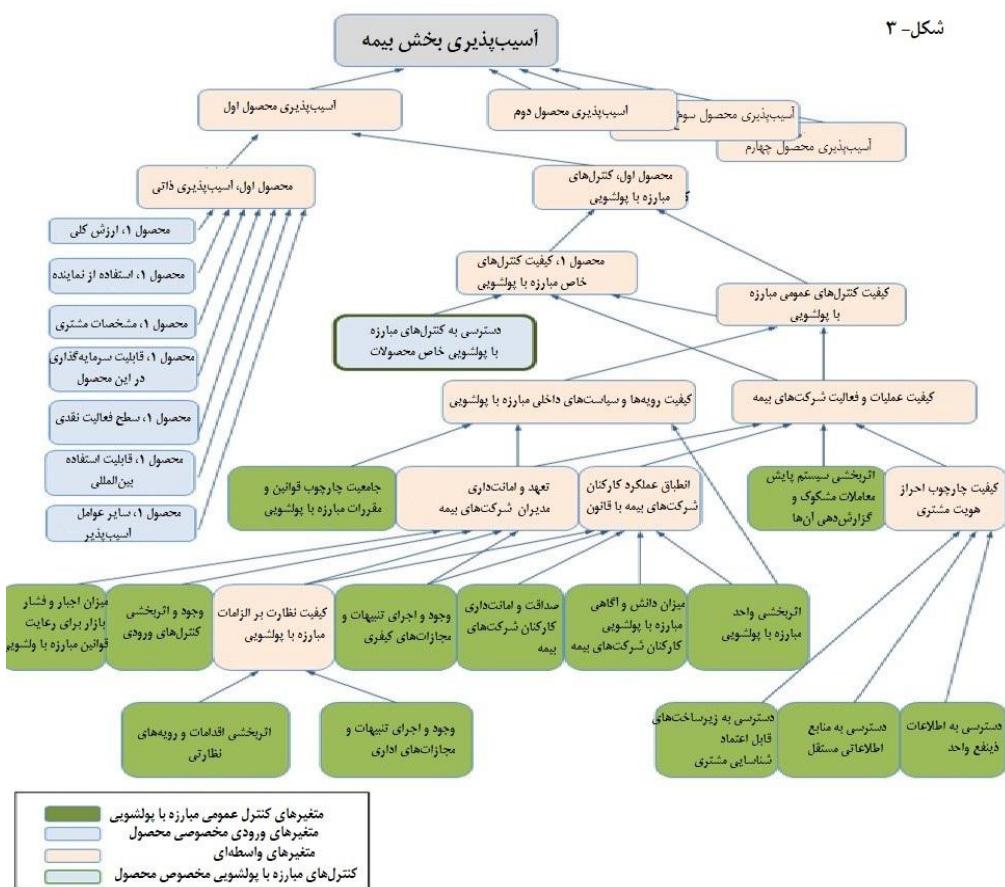
۴-۳- ارتباط شبکه‌ای بین متغیرها

می‌توان ارتباط شبکه‌ای بین متغیرها و به تبع آن آسیب‌پذیری صنعت بیمه در حوزه پولشویی و تأمین مالی ترویسم را به مانند یک ساختمان تشییه کرد که محصولات بیمه‌ای عرضه شده در صنعت بیمه را ورودی‌های این ساختمان تشییه و قلمداد نمود؛ پوشش‌ها تلاش می‌کنند که از طریق این محصولات یا «درهای ورودی» وارد صنعت بیمه شوند و اقدام به پولشویی کنند. بنابراین ارزیابی آسیب‌پذیری‌های این «ورودی‌ها» یعنی همان محصولات بیمه‌ای، سنجشی برای آسیب‌پذیری کلی این صنعت است. بنابراین با ارزیابی آسیب‌پذیری محصولات بیمه‌ای، می‌توان به ارزیابی آسیب‌پذیری کلی صنعت بیمه پرداخت.

همان طور که در شکل زیر نشان داده شده است، آسیب‌پذیری کلی صنعت بیمه، توسط آسیب‌پذیری‌های مختلف محصولات عرضه شده در این صنعت شناسایی و تعیین شده است. در این تحقیق فرض بر این است که آسیب‌پذیری یک محصول بیمه‌ای، توسط دو عامل اصلی آسیب‌پذیری ذاتی آن محصول و کنترل‌های مبارزه با پولشویی برای آن محصول اندازه‌گیری و سنجش می‌شود.

در شکل ۴ متغیرهای واسطه‌ای در مستطیل‌های صورتی نشان داده شده‌اند که نیاز به ارزیابی ندارند؛ همچنین متغیرهای کنترل عمومی مبارزه با پوششی در مستطیل‌های سبز نشان داده شده‌اند که برای آسیب‌پذیری در کل صنعت بیمه، ارزیابی خواهند شد. همچنین متغیرهای ذاتاً آسیب‌پذیر در مستطیل‌های آبی نشان داده شده‌اند که برای هر محصول ارزیابی خواهند شد و در نهایت متغیرهای مبارزه با پوششی مخصوص محصول در مستطیل‌های آبی با حاشیه سبز نشان داده شده‌اند که برای سنجش آسیب‌پذیری هر محصول ارزیابی خواهند شد. فلش‌های نشان داده شده در بین هر متغیر نشان‌دهنده نحوه ارتباط بین متغیرها است و چگونگی تأثیر و تأثیر متغیرها را نشان می‌دهد (راهنمای ارزیابی ریسک ملی در بخش بیمه، بانک جهانی، ۲۰۱۵).

شکل-۳

شکل ۴- ارتباط شبکه‌ای بین متغیرها

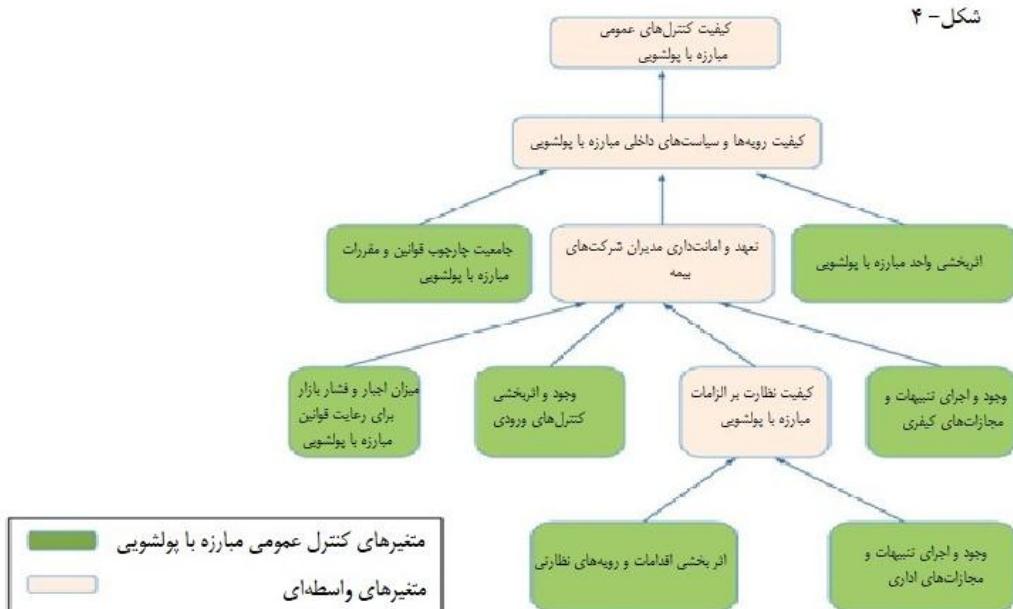
منبع: یافته‌های پژوهشگر

۱۲۶ / تحلیل حساسیت مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه ایران (بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی)

۴-۴- منطق حاکم بر شبکه ارتباطی

در شکل فوق، منطق و استدلالی نهفته است که نیازمند تشریح بیشتر است. در واقع به منظور تبیین چگونگی و نحوه اثرگذاری متغیرها بر یکدیگر و سنجش و اندازه‌گیری سهم هر یک از «متغیرهای ورودی» و «متغیرهای واسطه‌ای» در میزان آسیب‌پذیری کلی صنعت بیمه در حوزه پولشویی و تأمین مالی ترسیم، ضروریست که منطق نهفته در شبکه ارتباطی بین متغیرها تشریح گردد. در شکل زیر بخشی از ساختار موجود در شبکه ارتباطی بین متغیرها (به عنوان مثال) نشان داده شده است.

شکل - ۴

به منظور تبیین و تشریح عملکرد متغیرهای ورودی، می‌توان به عنوان مثال بر متغیر «وجود و اجرای تنبیهات و مجازات‌های اداری» تمرکز کرد. در این مثال می‌توان نشان داد که چگونه این متغیر در بخش بیمه، کیفیت کنترل‌های عمومی مبارزه با پولشویی را متأثر می‌کند. وجود متغیر «وجود و اجرای تنبیهات و مجازات‌های اداری» منجر به افزایش توانایی و قدرت نهاد ناظر در ملزم کردن مدیران شرکت‌های بیمه به رعایت قوانین و مقررات خواهد شد. چنین الزام و فشار ناظری،

باعث بهبود و ارتقاء تعهد و مسئولیت‌پذیری مدیران شرکت‌های بیمه در رعایت الزامات مبارزه با پوشش‌پذیری و تطابق با آن الزامات خواهد شد.

در نتیجه، شرکت‌های بیمه کنترل‌های عمومی مبارزه با پوشش‌پذیری بهتری خواهند داشت و پس از بهره‌مندی از تمام این فرستاده‌ها، آسیب‌پذیری محصولات بیمه بالاخص و صنعت بیمه بالاعم در حوزه پوشش‌پذیری کاهش خواهد یافت. با این وجود، این متغیر تنها عاملی نیست که کیفیت نظارت بر الزامات مبارزه با پوشش‌پذیری را تعیین می‌کند؛ سایر عوامل نیز باید در این تحلیل در نظر گرفته شوند، مانند قدرت، ظرفیت و اثربخشی نهاد ناظر^{۳۵}. همان طور که در شکل ۵ نشان داده است، متغیرهای ورودی نیازمند رتبه‌بندی هستند و این در حالی است که متغیرهای واسطه‌ای چنین نیستند (راهنمای ارزیابی ریسک ملی در بخش بیمه، بانک جهانی، ۲۰۱۵).

ارزیابی و رتبه‌بندی متغیرهای ورودی، از طرق مختلف آسیب‌پذیری بخش بیمه را متأثر می‌کند؛ به نحوی که

- کنترل‌های عمومی مبارزه با پوشش‌پذیری: هر چه رتبه اختصاص داده شده به چنین متغیرهایی از جانب مصاحبه‌شوندگان، بیشتر باشد، یعنی آسیب‌پذیری بخش بیمه در حوزه پوشش‌پذیری و تأمین مالی تروریسم کمتر است و بالعکس.
- کنترل‌های خاص مبارزه با پوشش‌پذیری (مخصوص محصولات): تأثیر چنین متغیرهایی بر آسیب‌پذیری بخش بیمه، مانند متغیرهای «کنترل‌های عمومی مبارزه با پوشش‌پذیری» است.
- متغیرهای ذاتی آسیب‌پذیری: هر چه رتبه اختصاص داده شده به چنین متغیرهایی از جانب مصاحبه‌شوندگان، بیشتر باشد، یعنی آسیب‌پذیری بخش بیمه در حوزه پوشش‌پذیری و تأمین مالی تروریسم بیشتر است و بالعکس.

۴-۵- تشریح متغیرها و معیارهای ارزیابی

متغیرهای کنترل عمومی مبارزه با پوشش‌پذیری، در واقع ناظر بر اهمیت و قوت و توانایی کنترل‌های عمومی ورودی برای مبارزه با پوشش‌پذیری و تأمین مالی تروریسم هستند. در جدول ۱ متغیرهای کنترل عمومی ورودی برای سنجش آسیب‌پذیری صنعت بیمه به طور کامل تشریح شده است که انتخاب هر یک از این رتبه‌ها در نهایت منجر به اولویت‌بندی عوامل مؤثر بر آسیب‌پذیری بخش بیمه در پوشش‌پذیری و تأمین مالی تروریسم خواهد شد. برای هر متغیر معیارهای ارزیابی متناسب با آن متغیر ارائه شده است (راهنمای ارزیابی ریسک ملی در بخش بیمه، بانک جهانی، ۲۰۱۵).

جدول ۱- متغیرهای کنترل عمومی ورودی

متغیر	تشریح متغیر	معیار ارزیابی
چارچوب جامع و کامل قانونی در حوزه مبارزه با پولشویی ^{۳۶}	<p>این متغیر این موضوع را ارزیابی می‌کند که آیا در صنعت بیمه کشور، قوانین و مقررات جامع مبارزه با پولشویی در بخش بیمه است، اگر این قوانین و مقررات با استانداردهای بین‌المللی در حوزه‌های زیر مطابقت و سازگاری داشته باشد:</p> <ul style="list-style-type: none"> • شناسایی و احراز هویت مشتری^{۳۷}؛ این شناسایی باید ریسک محور باشد و شامل شناسایی ذینفع نهایی مشتریان حقیقی و حقوقی می‌شود. • شناسایی و احراز هویت افراد دارای ریسک سیاسی^{۳۸} و کشورهای سیا ریسک بالا شناسایی کافی مشتریان^{۳۹}، در مواردی که فناوری‌های جدید بکار گرفته می‌شود. • شناسایی کافی مشتریان برای روابط تجاری و معاملات با اشخاص حقیقی و حقوقی و یا مؤسسات مالی از کشورهای با ریسک بالا اعتماد به شخص ثالث در احراز هویت مشتری نگهداری سوابق • گزارش معاملات مشکوک • اصل رازداری اطلاعات مشتری و محترمانگی • کنترل‌های داخلی، شب عخارجی و شرکت‌های تابعه • مقررات گذاری و نظارت بر مؤسسات مالی • اختیارات نظارتی 	<p>کشور دارای قوانین و مقررات جامع مبارزه با پولشویی در بخش بیمه است، اگر این قوانین و مقررات با استانداردهای بین‌المللی در حوزه‌های زیر مطابقت و سازگاری داشته باشد:</p> <p>رجوع به مبارزه با پولشویی وجود دارد یا خیر؛</p> <p>این متغیر، ناظر بر اجرا و نحوه اجرای قوانین و مقررات نیست و صرفاً وجود یا عدم وجود آن قوانین و مقررات، در متغیرهای آتی ارزیابی خواهد شد.</p>
اثر بخشی اقدامات و رویه‌های نظارتی ^{۴۰} نظارتی	<p>این متغیر اثربخشی اقدامات و رویه‌های نظارتی مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه را ارزیابی می‌کند.</p> <p>یک سیستم نظارتی مؤثر عبارت است از:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. برخورداری از چارچوب کامل و جامع قانونی که با اختیارات مناسب و منابع کافی پشتیبانی شده است؛ ۲. بکارگیری رویکرد ریسک محور برای نظارت و بازرسی در محل و نظارت آنلاین. <p>اقدامات و رویه‌های نظارتی زمانی اثر بخش است که نهاد ناظر به طرز دقیقی در قوانین و مقررات تشریح و به رسمیت شناخته شده باشد.</p> <p>دارای اختیارات^{۴۱} مناسب و ملزم به اجرای نظارت بر حسن اجرای قوانین مبارزه با پولشویی باشد.</p> <p>وظایف و فعالیت‌های نظارتی خود را در یک چارچوب جامع شامل رویه‌ها، برنامه‌ها و سیاست‌های دقیق و شفاف نظارتی، انجام دهد.</p> <p>دارای درک و شناخت مناسب از ریسک‌های پولشویی در صنعت بیمه است.</p> <p>برخوردار از تعداد کافی کارکنان مغرب و آموزش دیده باشد.</p> <p>کارکنان خود را به مهارت‌های کافی و لازم و دانش بروز برای بازرسی و نظارت در حوزه مبارزه با پولشویی مجهز کرده باشد.</p> <p>منابع کافی برای انتباق با مبارزه با پولشویی از جمله سرمایه فنی، بودجه کافی و ابزارهای فناوری داشته باشد.</p> <p>برنامه نظارتی ریسک محور و جامع که شامل نظارت در محل و نظارت آنلاین و نیز نظارت دوره‌ای در زمان‌ها مقرر شود، را اجرا کند.</p> <p>نتایج بازرسی‌ها و نظارت‌های خود را در روشنی نظامند ثبت و ضبط و برای دسترسی عمومی آن‌ها را منتشر می‌کند و قادر است این سوابق نظارتی را برای اهداف سیاست‌گذاری و تصمیم‌سازی استفاده کند.</p> <p>از محرك‌های اخلاقی^{۴۲} که اثر مناسب بر مدیریت شرکت‌های بیمه مبنی بر رعایت قوانین مبارزه با پولشویی دارد و دارای تأثیر مثبت بر الگوهای رفتاری مدیران است، استفاده کند.</p> <p>می‌تواند اثبات کند که اختیارات نظارتی به طور مؤثر و بی‌طرفانه‌ای اعمال شده‌اند.</p>	<p>اقدامات و رویه‌های نظارتی</p> <p>این متغیر وجود و یا اجرای مجازات‌ها و تنبیهات اداری و کیفری که معمولاً توسط قوه قضائیه اعمال می‌شوند، را در نظر نمی‌گیرد و ارزیابی نمی‌کند. این موارد در متغیرهای آتی ارزیابی خواهند شد.</p>

متغیر	تشریح متغیر
<p>معیار ارزیابی</p> <p>معیارهای زیر نشان می‌دهند که آیا کشور دارای مجموعه‌ای از مجازات‌های اداری بازدارنده، مؤثر و مناسب مجازات‌های اداری مناسب برای عدم انطباق با الزامات مبارزه با پوششی اعمال می‌شوند.</p> <p>مجازات‌های اداری به میزانی کافی بر رفتار مدیریت و کارکنان دارای تأثیر مثبت هستند (مانند جریمه‌های نقدي، تنبیهات اداري، تنزل رتبه، اخراج، تعليق يا ابطال مجوز فعالیت شرکت‌های بيمه)</p>	<p>این متغیر ارزیابی می‌کند که آیا کشور دارای مجموعه‌ای از مجازات‌های اداری بازدارنده، مناسب و با جرم را اعمال می‌کند یا خیر:</p> <ul style="list-style-type: none"> • مؤثر به منظور اعمال آن‌ها برای اشخاص حقیقی و حقوقی که قوانین و مقررات مبارزه با پوششی را رعایت نمی‌کنند، است یا خیر؛ این مجازات‌ها و تنبیهات نه تنها باید برای شرکت‌های بيمه، بلکه باید برای رؤسا و مدیران ارشد این شرکت‌ها نیز اعمال شوند. هر چه مجازات‌ها بازدارنده، مناسب و مؤثرتر باشند، احتمال این که مدیران و کارکنان شرکت‌های بيمه هرچه بيشتر به قوانین و مقررات مبارزه با پوششی انطباق يابند، بيشتر است.
<p>در دسترس</p> <p>بدون و اجرای مجازات‌های اداری</p> <p>۴۳</p>	<p>معیارهای زیر نشان می‌دهند که کشور الزامات مبارزه با پوششی را در مواردی که با این الزامات تطابق وجود ندارد، بکار خواهد بست:</p> <p>اغلب افراد شاغل در بخش بيمه معتقدند که اقدامات تنبیه‌ی اداری در مواردی که با الزامات مبارزه با پوششی تطابق وجود ندارد، اعمال خواهند شد.</p> <p>سابقه‌ای از اقدامات تنبیه‌ی عليه مدیران و کارکنان متخلص از الزامات مبارزه با پوششی شرکت‌های بيمه در چند سال اخیر وجود دارد.</p>
<p>نکته: کفايت مجازات‌های اداري باید توأمًا با تعداد مجازات‌های مجرمانه (جدول بعدی) ارزیابی شود.</p>	<p>همچنین این متغیر ارزیابی می‌کند که آیا کشور، عليه شرکت‌های بيمه، مدیران و کارکنان آن‌ها که با الزامات مبارزه با پوششی مطابق نیستند، تنبیهات اداري اعمال می‌کند یا خیر؛ در اين زمينه می‌توان به تعداد اقدامات و مجازات‌های اداري که عليه شرکت‌های بيمه، مدیران و کارکنان خاطر آن‌ها اعمال شده است، به عنوان شاخص و ملاک توجه نمود.</p>
<p>در دسترس</p> <p>بدون و اجرای مجازات‌های كيفري</p> <p>۴۴</p>	<p>معیارهای زیر نشان می‌دهند که آیا مجازات‌های كيفري بازدارنده، مؤثر و مناسب با مجموعه‌ای از مجازات‌های كيفري بازدارنده، مناسب جرم هستند یا خير:</p> <p>مجازات‌های كيفري مناسب برای عدم انطباق با الزامات مبارزه با پوششی اعمال می‌شوند.</p> <p>اشخاص فعال در صنعت بيمه، به مجازات‌های كيفري چنین می‌نگرند که مجازات‌های كيفري به میزانی کافی بر رفتار مدیریت و کارکنان دارای تأثیر مثبت هستند.</p> <p>مجازات‌های كيفري برای تسهيل کنندگان جرم پوششی نیز اعمال می‌شوند.</p> <p>معیارهای زیر نشان می‌دهند که کشور الزامات مبارزه با پوششی را در مواردی که با این الزامات تطابق وجود ندارد، بکار خواهد بست:</p> <p>اغلب افراد شاغل در بخش بيمه معتقدند که اقدامات تنبیه‌ی كيفري در مواردی که با الزامات مبارزه با پوششی تطابق وجود ندارد، اعمال خواهند شد.</p> <p>سابقه‌ای از محکومیت و اقدامات تنبیه‌ی عليه مدیران و کارکنان متخلص از الزامات مبارزه با پوششی شرکت‌های بيمه در چند سال اخیر وجود دارد. به تعداد تحقيقات، پيگردهای قانوني و محکوميتهای قضائي و همچنین سایر شواهد و مستندات دال بر اقدامات كيفري تنبیه‌ی توجه شود.</p> <p>اقدامات كيفري عليه شرکت‌های بيمه و کارکنان آن‌ها با توجه به جرم مالي که انجام</p>

۱۳۰ / تحلیل حساسیت مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه ایران (بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی)

متغیر	تشریح متغیر	معیار ارزیابی
	<p>این متغیر نه تنها چارچوب قانونی مبارزه با پولشویی را ارزیابی می کند، بلکه اقدامات کیفری اینها را طبق شرکت های بیمه، کارکنان و مدیران آنها که در تطابق با الزامات مبارزه با پولشویی نیستند، ارزیابی می کند.</p>	<p>داده اند (مانند تقلب، جعل و...)، می تواند به عنوان نشانه ای دال بر اقدامات کیفری تنبیه ای در صنعت بیمه قلمداد شود.</p>
در دسترس بودن و اثربخشی کنترل های ورودی^{۴۵}	<ul style="list-style-type: none"> ورودی (شامل اعطای مجاز به شرکت های بیمه و...) را ارزیابی می کند. کشور، دارای کنترل های مؤثر ورودی است اگر چارچوب مقرراتی جامع که به نهاد ناظر اختیارات مناسب، نیروی کار مکفی آموزش دیده و سایر منابعی که بتواند به کمک آنها وظایف خود را به درستی انجام دهد، وجود داشته باشد. کنترل های مؤثر ورودی می تواند به کاهش آسیب پذیری پولشویی و دستیابی به سطح بالاتری از انطباق با الزامات مبارزه با پولشویی کمک کند. 	<p>کنترل های ورودی، مؤثر نند، اگر نهاد صادر کننده مجوز فعالیت شرکت های بیمه:</p> <ul style="list-style-type: none"> به طرز دقیقی در قوانین و مقررات به رسمیت شناخته شده باشد. درک و شناخت مناسبی از رسیک های پولشویی در صنعت بیمه داشته باشد. وظایف کنترل ورودی و اطاعی مجاز خود را به طرزی مؤثری انجام دهد. دارای چارچوب جامع و شفاف برای الزامات ثبت شرکت و اعطای مجاز در صنعت بیمه باشد، شامل: <ul style="list-style-type: none"> - آزمون ورودی مناسب و شایسته بخ منظور ممانعت از ورود افراد مجرم به صنعت بیمه (خواه به عنوان مدیر، مؤسس و یا سهامدار عمد) - الزام به داشتن گواهینامه حرفه ای و آموزشی برای مدیران ارشد و کلیدی شرکت های بیمه - الزام شرکت های بیمه به اجرای الزامات مبارزه با پولشویی و الزام به انتصاب افراد مناسب و مجرب برای واحد های مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه - برخورداری از منابع مناسب به منظور اطمینان از اجرای کنترل های ورودی برای شرکت های بیمه؛ منابعی مانند تعداد مکفی پرسنل آموزش دیده و با مهارت به منظور سنجش و ارزیابی متاضیان دریافت مجاز فعالیت.
صداقت و امانت داری کارکنان شرکت های بیمه^{۴۶}	<p>اگر شرایط زیر تأمین گردد، کارکنان شرکت های بیمه صادق و امانت دار تلقی خواهند شد:</p> <ul style="list-style-type: none"> یکپارچگی برخوردارند یا خیر؛ به بیان دیگر، آیا کارکنان شرکت های بیمه به طور عامدانه با مجرمین تبانی می کنند و یا خود مبادرت به انجام جرم می کنند و یا چشم خود را بر روی جرم ها می بندند. یا خیر. همچنین، این کارکنان از چنان آگاهی و درایتی برخوردارند که به صورت ناخواسته در دام مجرمین قرار نگیرند و فریب آنها را نخورند و به عنوان «عاملین بی گناه»^{۴۷} قلمداد نشوند. 	<p>اگر شرایط زیر تأمین گردد، کارکنان شرکت های بیمه صادق و امانت دار تلقی خواهند شد:</p> <ul style="list-style-type: none"> نظر می گیرند یا قلمداد می کنند. احتمال از بین رفتمند صداقت و امانت داری کارکنان، خواه عامدانه و یا خواه سهو، بسیار کم باشد. برخورداری شرکت های بیمه از سازوکار حمایت کننده کارکنان شرکت های بیمه در مقابل عواقب منفی گزارشگری معاملات مشکوک و یا مبادرت به تطابق با الزامات مبارزه با پولشویی.

معیار ارزیابی	تشریح متغیر	متغیر
<p>کنند، شرکت بیمه در معرض آسیب‌پذیری در حوزه پولشویی قرار خواهد گرفت. لذا توجه به ۱. اثربخشی و کارایی برنامه‌های ارزیابی عملکرد کارکنان شرکت‌های بیمه؛ ۲. اعمال تنبیهات انضباطی به دلیلی تخلف از قواعد و اصول امانت داری و صداقت و ۳. تعداد پرونده‌های کیفری علیه کارکنان شرکت‌های بیمه ضروری است.</p>		
<p>اگر شرایط زیر تأمین گردد، کارکنان شرکت‌های بیمه برخوردار از سطح الزامی دانش و مهارت مبارزه با پولشویی هستند:</p> <ul style="list-style-type: none"> • برنامه‌های آموزشی مناسب در حوزه مبارزه با پولشویی برای کارکنان شرکت‌های بیمه برگزار می‌شود. • این برنامه‌های آموزشی دربرگیرنده تمامی کارکنان شرکت بیمه در هر سطح سازمانی است. • تمام کارکنان شرکت بیمه ملزم به شرکت در این دوره‌های آموزشی هستند و در نهایت آزمونی مبنی بر سنجش و حصول اطمینان از برخورداری ایشان از سطح مطلوب دانش و مهارت در حوزه مبارزه با پولشویی و شناخت و تسلط ایشان از سیاست‌ها و برنامه‌های شرکت در این حوزه برگزار می‌شود. • اگر شرکت بیمه دارای روابط تجاری با شرکت‌های خارجی است، کارکنان این شرکت بیمه باید با قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی کشور خارجی آشنایی یابند و بر آن مسلط شوند. • کارکنان شرکت‌های بیمه دانش مناسبی راجع به طرح‌ها و نحوه پولشویی و سوء استفاده قرار دادن شرکت‌های بیمه در این امر دارند و مدام دانش خود را در روز نگه می‌دارند. • کارکنان شرکت بیمه نسبت به تطابق با الزامات مبارزه با پولشویی و رویه‌های گزارش دهی معاملات مشکوک و... شناخت و آگاهی دارند. <p>کارکنان شرکت بیمه نسبت به عاقب حقوقی عدم انتطاق با الزامات مبارزه با پولشویی و تخلفات از این قبیل قانون‌ها شناخت و آگاهی دارند.</p>	<p>این متغیر میزان سطح دانش و تخصص کارکنان شرکت‌های بیمه را در حوزه مبارزه با پولشویی و نیز درک و شناخت وظایف و مسئولیت‌های ایشان در حوزه مبارزه با پولشویی را ارزیابی می‌کند.</p> <ul style="list-style-type: none"> • • • • • • • 	<p>دانش مبارزه با پولشویی کارکنان شرکت‌های بیمه^{۴۸}</p>
<p>این متغیر برخورداری شرکت بیمه را از داشتن واحد مبارزه با پولشویی مؤثر که دارای عملکردی جامع، کرد که بخش بیمه از واحدهای مبارزه با پولشویی مؤثری برخوردار است:</p> <ul style="list-style-type: none"> • برنامه‌های انتطاقی که با الزامات مبارزه با پولشویی که متناسب با امکانات و مستقل، ریسک محور و مجهر به تمام امکانات و دربرگیرنده عواملی چون میزان و ماهیت محصولات عرضه شده توسط شرکت‌های بیمه و نیز ماهیت و سطح معاملات فرمازی هستند، در شرکت بیمه وجود دارد. • مدیری و مستقل و مجرب برای این واحد منصوب شده است. • اقدامات انضباطی و تنبیه‌ی علیه کسانی که الزامات مبارزه با پولشویی را رعایت نمی‌کنند، بکار گرفته خواهد شد. <p>حسابرسی داخلی و خارجی بر محوریت مبارزه با پولشویی انجام شود.</p>	<p>این متغیر برخورداری شرکت بیمه را از داشتن واحد مبارزه با پولشویی مؤثر که دارای عملکردی جامع، کرد که بخش بیمه از واحدهای مبارزه با پولشویی مؤثری برخوردار است:</p> <ul style="list-style-type: none"> • برنامه‌های انتطاقی که با الزامات مبارزه با پولشویی که متناسب با امکانات و مستقل، ریسک محور و مجهر به تمام امکانات و دربرگیرنده عواملی چون میزان و ماهیت محصولات عرضه شده توسط شرکت‌های بیمه و نیز ماهیت و سطح معاملات فرمازی هستند، در شرکت بیمه وجود دارد. • مدیری و مستقل و مجرب برای این واحد منصوب شده است. • اقدامات انضباطی و تنبیه‌ی علیه کسانی که الزامات مبارزه با پولشویی را رعایت نمی‌کنند، بکار گرفته خواهد شد. 	<p>اثربخشی و کارایی واحد مبارزه با پولشویی^{۴۹}</p>

۱۳۲ / تحلیل حساسیت مبارزه با پوشش‌بی‌بیمه ایران (بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی)

متغیر	تشریح متغیر	معیار ارزیابی
اثربخشی فعالیت‌های ناظر بر پایش و گزارشگری معاملات مشکوک ^{۵۰}	<p>این متغیر ارزیابی می‌کند که آیا شرکت‌های بیمه، از سیستم‌های مثبت و مناسب برای نگهداری سوابق، مناسب و مکافی گزارشگری معاملات مشکوک و پایش مبارزه با پوشش‌بی‌بیمه از سیستم‌های اطلاعاتی مناسب که پایش معاملات را تسهیل می‌کنند، برخوردارند.</p> <ul style="list-style-type: none"> پایش و گزارشگری معاملات مشکوک به منظور پشتیبانی و حمایت از سیاست‌ها و رویه‌های مبارزه با پوشش‌بی‌بیمه از نیازمند سیستم‌های قوی و جامع در این حوزه هستند و شرکت‌های کوچک که دارای شعب زیاد و گسترده در سطح کشور نیستند، با یک سیستم محدود و کوچک نیز می‌توانند نیازهای خود را برطرف کنند. یک سیستم مناسب نگهداری سوابق، پیش‌شرط وجود یک سیستم مؤثر پایش معاملات مشکوک کمک می‌کنند. <p>توجه: کارکنان باید شناخت و درک صحیحی از ابعاد و حدود و شغور وظایف گزارشگری معاملات مشکوک و سایر وظایف مصروف در قانون داشته باشند.</p>	<p>اگر شرایط زیر تأمین شود، اجبار و فشار بازار بر مدیریت شرکت‌های بیمه برای رعایت قوانین و مقررات ناظر بر مبارزه با پوشش‌بی‌بیمه و ایجاد و استقرار واحد مبارزه با پوشش‌بی‌بیمه دارد:</p> <ul style="list-style-type: none"> با پوشش‌بی‌بیمه دارای روابط تجاری با شرکت‌های خارجی هستند و ملزم به رعایت اصول و استانداردهای مبارزه با پوشش‌بی‌بیمه در سطح بین‌المللی هستند و در غیر این صورت آن روابط تجاری محقق نخواهد شد. مدیریت ارشد شرکت‌های بیمه نسبت به ریسک شرکت چه در سطح داخلی و چه در سطح بین‌المللی حساس هستند.
در دسترس بودن اطلاعات ذینفع واحد ^{۵۲}	<p>این متغیر میزان سهوالت و آسانی پنهان‌سازی ذینفع واحد را برای مجرمین ارزیابی می‌کند. یعنی آیا مجرمین می‌توانند از طریق شرکت‌های بیمه، با پنهان‌سازی اطلاعات ذینفع واحد اقدام به پوشش‌بی‌بیمه نمایند یا خیر.</p>	<p>اگر اطلاعات جامع راجع به ساختار، مدیریت، کنترل و ذینفعان واحد در شرکت‌ها در دسترس باشد و هر وقت که نهاد ناظر تمایل داشت به آن اطلاعات دسترسی یافت، نشان‌دهنده شفافیت اطلاعات ذینفع واحد در شرکت‌ها است.</p>
در دسترس بودن زیرساخت‌های شناسایی قابل اعتماد ^{۵۳}	<p>زمانی که مؤسسات بیمه قادر به تأیید هویت مشتریان خود از طریق منابع اطلاعاتی قابل اعتماد، می‌توان گفت که زیرساخت‌های شناسایی مناسب وجود دارد و اطلاعات در دسترس مستقل و جامع باشند، آن گاه شفافیت مالی و فراناید قرار دارند. برای مثال، اگر یک منابع اطلاعاتی جامع وجود داشته باشد که در کل کشور شناسایی و احرار هویت مشتری ارتقاء خواهد یافت، بتوان از طریق آن هویت و اطلاعات مشتریان را شناسایی و احرار کرد.</p> <p>زیرساخت‌های شناسایی مناسب می‌تواند مانع از این زیر ساخت ممکن است شامل موارد زیر شود:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. سیستم شناسایی و هویت‌های جعلی شود. زیرا استفاده از مستندات و هویت‌های جعلی می‌تواند امنیت افراد را تهدید کند. ۲. سیستم‌های اطلاعاتی جامع و قابل اعتماد عمومی وجود داشته باشد که شرکت‌های استاد و هویت‌های جعلی باعث تضعیف شرکت در 	<p>اگر شرکت‌های بیمه به زیرساخت‌های شناسایی کشور اعتماد و اتکا کنند، آن گاه می‌توان گفت که زیرساخت‌های شناسایی مناسب وجود دارد و اطلاعات در دسترس مستقل و جامع باشند، آن گاه شفافیت مالی و فراناید قرار دارند. برای مثال، اگر یک منابع اطلاعاتی جامع وجود داشته باشد که در کل کشور شناسایی و احرار هویت مشتری ارتقاء خواهد یافت، بتوان از طریق آن هویت و اطلاعات مشتریان را شناسایی و احرار کرد.</p> <p>زیرساخت‌های شناسایی مناسب می‌تواند مانع از این زیر ساخت ممکن است شامل موارد زیر شود:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. سیستم شناسایی و هویت‌های جعلی شود. زیرا استفاده از مستندات و هویت‌های جعلی می‌تواند امنیت افراد را تهدید کند. ۲. سیستم‌های اطلاعاتی جامع و قابل اعتماد عمومی وجود داشته باشد که شرکت‌های استاد و هویت‌های جعلی باعث تضعیف شرکت در

متغیر	تشریح متغیر	معیار ارزیابی
شناسایی و رهگیری جرم پولشویی می‌شود.	بیمه در شناسایی و احراز هویت مشتری کمک کند.	
در دسترس بودن منابع اطلاعاتی مستقل	این متغیر میزان مستقل و قابل اعتماد بودن منابع اطلاعاتی در شناسایی الگو معاملات مشتریان را دسترس باشند و به سهولت در اختیار شرکت‌های بیمه قرار گیرند، آن گاه منابع ارزیابی می‌کند. اگر چنین منابعی در دسترس باشند، اطلاعاتی جامع و مستقل در دسترس هستند.	اگر منابع جامع و قابل اعتماد سوابق اطلاعات مالی و سایر اطلاعات راجع به مشتری در اطلاعاتی در شناسایی الگو معاملات مشتریان را ارزیابی می‌کند. اگر چنین منابعی در دسترس باشند، فرایند شناسایی مشتریان و احراز هویت ایشان، به سهولت انجام می‌شود و کیفیت این امر افزایش می‌یابد. چنین منابعی می‌توانند برای شناسایی و یا تأیید الگوهای معاملاتی و سوابق تجاری مشتریان مورد استفاده قرار گیرند. چنین اطلاعاتی ممکن است شامل روابط بانکی، قبوض آب، برق و گاز وغیره و نیز سوابق کاری و تأمین اجتماعی شوند.

منبع: یافته‌های پژوهشگر

۵- جامعه آماری و نمونه گیری

جامعه آماری تحقیق متشكل از مدیران و کارکنان اداره مبارزه با پولشویی شرکت‌های بیمه و بیمه مرکزی ج.ا. ایران است که البته به سبب محدودیت دسترسی به تمام افراد جامعه، نمونه آماری متشكل از ۲۳ نفر از خبرگان این حوزه می‌باشد.

۶- روش پژوهش

این پژوهش از نوع کیفی است؛ پس از مطالعه و بررسی پیشینه پژوهش، با استفاده از مصاحبه نیمه ساختار یافته و با رویکرد گلوله برفی، نظرات خبرگان درباره چالش‌های موجود در مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه دریافت و مورد بررسی و مذاقه قرار گرفت. در انواع پژوهش کیفی پژوهشگر به دنبال بررسی پدیده در محیط طبیعی آن است و به عنوان مثال تجربه افراد تحت مطالعه از نقش‌های متفاوت آن‌ها در زندگی‌شان را به صورت انتزاعی تحلیل می‌کند و با استفاده از بررسی عمیق و تفصیلی موقعیت‌ها و پدیده‌ها زمینه پژوهش‌های کمی درباره موضوع را فراهم می‌نماید. از این رو یکی از اهداف اصلی در پژوهش‌های کیفی، کسب دانش زمینه‌ای و درک عمیق از پدیده تحت بررسی است (رنجر و همکاران، ۱۳۹۱).

در این مطالعه، ابتدا عوامل آسیب‌پذیری و تهدید پولشویی در صنعت بیمه بر اساس آخرین گزارش‌های بانک جهانی شناسایی می‌شود. سپس معیارهای مؤثر در قالب یک پرسشنامه با طیف لیکرت توسط گروه خبرگان تکمیل می‌گردد و با استفاده از تحلیل سلسه مراتبی شاخص‌های

۱۳۴ / تحلیل حساسیت مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه ایران (بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی)

احصا شده نسبت به هدف کلی "عوامل آسیب‌پذیری و تهدید پولشویی در صنعت بیمه" رتبه‌بندی می‌شوند. پس از رتبه‌بندی گزینه‌ها و قبل از انتخاب گزینه نهایی، باید تحلیل حساسیت بر روی مسئله صورت گیرد تا در جهه اطمینان نتایج سنجیده شود.

۱-۶- تحلیل محتوای

در این پژوهش، به منظور گروه‌بندی داده‌ها از نرم‌افزار MAXQDA استفاده شده است؛ برای تحلیل داده‌ها از تحلیل محتوای استفاده شده است. تحلیل محتوا روش یا به عبارت بهتر، فنی برای تحلیل ارتباطات داده‌ها و پیام‌هایی است که از آن‌ها دریافت می‌شود. از آنجا که نیاز است داده‌های گردآوری شده از مصاحبه‌هایی که با مشارکت‌کنندگان انجام می‌شود با یکدیگر مقایسه گردد، روش تحلیل محتوای ابزاری مناسب برای تکمیل داده‌ها می‌باشد (قائدی و همکاران، ۱۳۹۵). یافته‌های حاصل از تحلیل و بررسی مصاحبه‌ها، و به تبع آن مهم‌ترین آسیب‌ها و چالش‌های مبارزه با پولشویی و نیز مهم‌ترین راه‌کارهای بهبود فرایندهای موجود در این حوزه، در چهار گروه راهبردهای بهبود فرایند مبارزه با پولشویی، افراد دخیل در فرایندهای مبارزه با پولشویی، سیاست‌های نهاد ناظر و عوامل مؤثر بر فرایندهای مبارزه با پولشویی به شرح جدول ۲ یک به یک ارائه شده است.

جدول ۲- یافته‌های حاصل از تحلیل و بررسی مصاحبه‌ها

راهبردهای بهبود فرایند مبارزه با پولشویی	شناختی مشتری	بندهای ج و د ماده ۱ آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی به شناسایی اولیه و کامل اریاب رجوع اشاره کرده است؛ اما برای اشخاص حقیقی، علاوه بر آن که نوع شغل افراد را لحاظ نکرده است، صرفاً به ذکر کد ملی و کد پستی اکتفا کرده است؛ با این وجود در شناسایی اولیه مشتری در صنعت بیمه، صحت کدپستی و آدرس مشتری بررسی نمی‌شود.
شناختی مشتری	مواد ۲ الی ۷، تبصره ۱ ماده ۲ (شناسایی مشتری براساس خطر ریسک)، بند "ش" از ماده ۱ آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم به ذینفع واحد اشاره کرده است؛ اما مصادیق آن را مشخص نکرده است و بر شرکت‌های بیمه تکلیف نشده است که تا چه سطحی ذینفع واحد را شناسایی کنند.	ماده ۲ الی ۷، تبصره ۱ ماده ۲ (شناسایی مشتری براساس خطر ریسک)، بند "ش" از ماده ۱ آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم به ذینفع واحد اشاره کرده است؛ اما مصادیق آن را مشخص نکرده است و بر شرکت‌های بیمه تکلیف نشده است که تا چه سطحی ذینفع واحد را شناسایی کنند.
شناختی مشتری	ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم در خصوص اشخاص دارای خطر (ریسک) بالا اشاره کرده است؛ اما مصادیقاً به افراد به ریسک سیاسی بالا و یا سایر حرف با ریسک بالا اشاره نکرده است. همچنین دستورالعمل داخلی ناظر بر چگونگی شناسایی این اشخاص تا کنون تنظیم نشده است و حتی نیاز مبرم به وجود سامانه‌ای برای در دسترس قرار دادن نام این افراد بهصورت برش خود به همه عرضه‌کنندگان خدمات مالی در صنعت مالی کشور مشاهده می‌شود. در مجموع شرکت‌های بیمه قادر به شناسایی افراد با ریسک سیاسی بالا نیستند.	ماده ۵ آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم در خصوص اشخاص دارای خطر (ریسک) بالا اشاره کرده است؛ اما مصادیقاً به افراد به ریسک سیاسی بالا و یا سایر حرف با ریسک بالا اشاره نکرده است. همچنین دستورالعمل داخلی ناظر بر چگونگی شناسایی این اشخاص تا کنون تنظیم نشده است و حتی نیاز مبرم به وجود سامانه‌ای برای در دسترس قرار دادن نام این افراد بهصورت برش خود به همه عرضه‌کنندگان خدمات مالی در صنعت مالی کشور مشاهده می‌شود. در مجموع شرکت‌های بیمه قادر به شناسایی افراد با ریسک سیاسی بالا نیستند.
استفاده از فناوری		ماده ۱۱ دستورالعمل شناسایی مقاضیان خدمات بیمه‌ای (مصوب ۱۳۹۰/۱۰/۱۱) مصادیقاً و نیز

دستورالعمل مبارزه با پولشویی در حوزه ارائه خدمات بیمه الکترونیکی (مصوب ۱۳۹۰/۱۰/۱۱) ناظر بر ارائه خدمات بیمه الکترونیکی است؛ اما حوزه کاربرد و نحوه استفاده از آن را مطرح نکرده است.	اطلاعات در شناسایی مشتریان
این معیار که می‌تواند بیشتر ناظر بر بیمه اتکایی باشد، کاملاً در قوانین و مقررات مغفول مانده است.	شناسایی کامل معاملات تجاری با اشخاص از کشورهای با ریسک بالا
ماده ۳۳ آین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی که ناظر بر نگهداری استاد است، که حداقل ۵ سال پس از پایان عملیات را مورد توجه قرار داده است؛ اما نسبت به سهولت دسترسی به آن‌ها نکته‌ای ذکر نشده است.	نگهداری سوابق
آین نامه حاکمیت شرکتی در مؤسسات بیمه (صدقای ماده ۹ آن) و نیز ماده ۲۸ آین نامه اجرایی قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم به این موضوع اشاره کرده است؛ البته مدت زمان سه ماهه مورد اشاره در ماده ۲۸ این آین نامه به پایان رسیده است. نیز بند ج ماده ۱۱ دستورالعمل "نحوه شناسایی عملیات بیمه‌ای مشکوک و مراقبت از اشخاص مظنون در مؤسسات بیمه" ناظر بر واحد مبارزه با پولشویی است. همچنین دستورالعمل "مبارزه با پولشویی در عملیات بیمه‌ای اتکایی خارجی و معاملات برون مرزی" (مصطفوی ۱۳۹۰/۱۰/۱۱) که ناظر بر فعالیت برون مرزی می‌باشد، اشاره‌ای به این موضوع کرده است، اما شرح وظایف و ساختاری سازمانی آن ذکر نشده است.	کنترل‌های داخلی
همچنین وفق ماده ۲۷ آین نامه اجرایی قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم، اشخاص مشمول، ۴۵ روز پس از تصویب آین نامه مذکور فرصت دارند که خطمشی، رویه و کنترل‌های داخلی ... و انتساب مأمور تطبیق را تدوین کنند؛ تاکنون چنین مقوله‌ای تدوین و محقق نشده است.	
دستورالعمل نحوه شناسایی عملیات بیمه‌ای مشکوک و مراقبت از اشخاص مظنون در مؤسسات بیمه به طور عام و ماده ۳ و تبصره ۲ آن و نیز مواد ۵، ۶ و ۸ این دستورالعمل به طور خاص به این موضوع اشاره کرده است. همچنین طبق قانون تجارت ایران، اصل بر صحت اطلاعات و معاملات مالی ناشی از آن می‌باشد که تبصره ماده ۵ دستورالعمل فوق الذکر ناظر بر این موضوع است.	محروم‌گی
در فرایند اعطای مجوز تأسیس به مؤسسات بیمه تقريباً تمامی بخش‌ها و ادارات بیمه مرکزی مکلف به ارائه خدمت و رعایت قانون هستند؛ بخش قابل توجهی از این فرایند ناظر بر موضوعات فنی است و درصد کمی از آن ناظر بر موضوعات مبارزه با پولشویی است که اداره مبارزه با پولشویی بیمه مرکزی موارد مربوط به آن را به عهده دارد که البته راجع به این وظیفه، مقرراتی تدوین نشده است. همچنین راجع به آموزش پولشویی و اعطای گواهینامه در هنگام تأیید صلاحیت مدیران کلیدی باید قوانین و مقرراتی تدوین شود.	کنترل‌های ورودی
دستورالعمل نحوه شناسایی عملیات بیمه‌ای مشکوک و مراقبت از اشخاص مظنون در مؤسسات بیمه و نیز ماده ۲۵ آین نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی ناظر بر این موضوع است. اما دستورالعمل مشخص و به روز راجع به مصاديق متنوع پولشویی و معاملات مشکوک در اختیار شرکت‌های بیمه قرار ندارد.	گزارش معاملات مشکوک
مقوله اعتماد به راستی آزمائی طرف سوم در صنعت بیمه مغفول مانده است و حتی قانونی راجع به نمایندگان و کارگزاری‌های بیمه که می‌توانند به عنوان مصاديق این امر در نظر گرفته شوند، وجود ندارد.	افراد دخیل

۱۳۶ / تحلیل حساسیت مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه ایران (بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی)

مبارزه با پولشویی	سیاستهای نهاد ناظر	عوامل مؤثر بر فرایندهای مبارزه با پولشویی
<p>نهادهای مقررات‌گذاری همچون شورای پول و اعتبار، شورای عالی بیمه و ... و همچنین نهادهای ناظری چون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان بورس و اوراق بهادار که در رابطه با فعالیت نهادهای مالی اعمال نظارت می‌کنند.</p>	<p>نظرارت بر مؤسسات بیمه</p>	
<p>قوانین و مقررات حاکم بر صنعت بیمه، اختیارات نظارتی مورد نظر این معیار را در اختیار بیمه مرکزی ج.ا. قرار داده است. به عنوان نمونه می‌توان به ماده ۴۱ «قانون تأسیس بیمه مرکزی و بیمه‌گری» اشاره کرد که در آن تصریح شده است که بیمه مرکزی این اختیار را دارد که به طور موقت مانع از فروش برخی از رشته‌های بیمه شرکت گردد. همچنین می‌توان به مفاد آیین‌نامه «تحove احرار صلاحیت حرفة ای کارکنان کلیدی و عملیاتی مؤسسات بیمه» (آیین‌نامه شماره ۹۰) اشاره کرد که در آن وفق مواد مندرج در ماده ۴، تأیید صلاحیت افراد موضوع این آیین‌نامه توسط بیمه مرکزی انجام شده و براساس بندۀای مندرج در ماده ۹ آیین‌نامه، بیمه مرکزی می‌تواند در صورت لزوم صلاحیت کارکنان کلیدی و عملیاتی فوق را رد نماید. همچنین وفق ماده ۲۰ «آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با پولشویی» بیمه مرکزی از قدرت نظارتی و اعلام نظر برخوردار است. اما در مجموع بیمه مرکزی از اختیارات راجع به مجازات‌های اداری و یا کیفری کارکنان مختلف از قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی برخوردار نیست.</p>	<p>اختیارات نهاد ناظر</p>	
<p>درباره مجازات نقدی^{۵۵} می‌توان به ماده ۹ قانون مبارزه با پولشویی و تبصره‌های آن و نیز در رابطه با اخراج کارکنان^{۵۶} و اقدامات مدیریتی^{۵۷} می‌توان به تبصره ۳ ماده ۴ قانون مبارزه با پولشویی و نیز آیین‌نامه شماره ۹۰ مصوب شورای عالی بیمه اشاره کرد. اما مجدداً در تبصره ۳ ماده ۴ قانون مبارزه با پولشویی، تشخیص قوه قضائیه، ملاک عمل قرار گرفته است و اختیار محدودی به نهاد ناظر اعطای شده است؛ که البته این موضوع به دلیل شرایط نظام حقوقی ایران است.</p>	<p>مجازات‌های نقدی</p>	
<p>وفق ماده ۲ «آیین‌نامه اجرایی قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم» بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران می‌تواند، خدمات پایه را به افراد یا شرکت‌های مختلف متوقف و به واحد اطلاعات مالی موضوع را گزارش کند. با این وجود وفق مواد ۴۰ و ۴۱ قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری، در نهایت بیمه مرکزی مجاز به تعلیق یا لغو پروانه فعالیت مؤسسه بیمه است و همچنین می‌تواند مانع از فروش رشته‌(ها) بیمه‌ای مؤسسه به صورت موقت یا دائم گردد.</p>	<p>راجع به تعلیق یا لغو مجوز</p>	
<p>باید به تبصره ۳ ماده ۴ «قانون مبارزه با پولشویی» اشاره کرد. اما باید از لحاظ حقوقی تعریف دقیقی از اقدامات انضباطی، مجازات اداری، مجازات کیفری و... در قانون ارائه شود.</p>	<p>اقدامات انضباطی علیه متخلفین از سیاستهای انطباق</p>	
<p>مواد قانونی و الزامات خاصی راجع به موارد تسهیل‌کننده جرم پولشویی وجود دارد. به عنوان نمونه اگر موضوع تسهیل‌کننده جرم پولشویی، قاچاق باشد، در این حوزه قوانین و مقررات بسیار زیادی وجود دارد که ضابطان و مجریان آن نیز در قوانین پیش‌بینی شده است و یا اگر این موارد تسهیل‌کننده جرم پولشویی، موضوعاتی مانند اختلاس و... باشد، می‌توان به قوانین و مقررات تأمین سلامت اداری و مقابله با فساد اشاره کرد که در آن متناسب با هر موضوع، مواد قانونی خاصی وجود دارد.</p>	<p>جرائم‌ای تسهیل‌کننده جرائم پولشویی</p>	
<p>رجوع به استقلال مسئول واحد مبارزه با پولشویی باید اذعان کرد که این افراد در مجموع از استقلال کافی</p>		

<p>پوششی و منابع (انسانی، فیزیکی و...) موجود در واحد مبارزه با پوششی</p> <p>برخوردار نیستند؛ زیرا وفق آین نامه شماره ۹۰ جزء مدیران کلیدی محسوب نمی‌شوند. همچنین از لحاظ بودجه و نیروی انسانی نیازمند تقویت و ارتقاء هستند.</p>	<p>ممکن است کارکنان شرکت‌های بیمه در شناسایی فوق‌الذکر دچار لغزش و خطأ شوند؛ زیرا دستورالعمل به روز و کاملی از مصادیق معاملات مشکوک و نحوه احراز آن‌ها در صنعت بیمه وجود ندارد. با این وجود بر اساس ماده ۷ "دستورالعمل نحوه شناسایی عملیات بیمه‌ای مشکوک و مراقبت از اشخاص مظنون در مؤسسات بیمه" مؤسسات بیمه موظف به بکارگیری سیستمی برای کشف عملیات مشکوک هستند که نوع این سیستم مشخص نشده است.</p>
<p>آموزش کارکنان طبق ماده ۳۵ "آین نامه اجرایی قانون مبارزه با پوششی"، ماده ۱۱ "دستورالعمل ساختار و وظایف واحد مبارزه با پوششی در صنعت بیمه" و نیز فصل نهم "آین نامه اجرایی قانون مبارزه با تأمین مالی تروریسم" الزامی است. با این وجود توجه به این نکته ضروری است که در آموزش‌های ارائه شده از طرف واحد اطلاعات مالی صرفاً یک نفر از هر شرکت بیمه حضور پیدا می‌کند و این آموزش‌ها نیز عموماً در سطح مسئولین مبارزه با پوششی بوده و به سطح دیگر کارکنان عموماً تسری پیدا نمی‌کند. با این وجود در عرصه عمل هرچند تمامی کارکنان در دوره آموزشی شرکت نمی‌کنند، اما این دوره‌ها ابتدایی و پایه بوده و مسائلی به روز و پیشرفته را تحت پوشش قرار نمی‌دهد.</p>	<p>آموزش پوششی به کارکنان شرکت‌های بیمه</p>

منبع: یافته‌های پژوهشگر

۶- تحلیل سلسله مراتبی

فرآیند تحلیل سلسله مراتبی که یکی از معروف‌ترین فنون تصمیم‌گیری است، عمدهاً برای تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری مبتنی بر معیارهای کیفی کاربرد دارد. در این روش با تکیه بر مبانی ریاضی ماتریس‌ها می‌توان با طرح معیارهای متعدد نسبت به اولویت‌بندی گزینه‌ها اقدام نمود. این روش سازگاری زیادی با نحوه تفکر و فرایندهای ذهنی انسان دارد و نیز الگوریتم آن براساس یک منطق ریاضی بنا شده است، از کارایی فوق‌العاده برخوردار است و استفاده از آن بسیاری از مشکلات تصمیم‌گیری را حل نموده است (میکسنر، ۲۰۰۹^{۵۸}).

در این مطالعه، ابتدا عوامل آسیب‌پذیری و تهدید پوششی در صنعت بیمه بر اساس آخرین گزارش‌های بانک جهانی شناسایی شد و اطلاعات مربوط به آن‌ها گردآوری گردید. سپس معیارهای مؤثر در قالب یک پرسشنامه با طیف لیکرت توسط گروه خبرگان تکمیل گردید. نحوه امتیازدهی به پارامترها در ماتریس‌های مقایسه زوجی به این صورت است که در این ماتریس‌ها پارامترها به صورت دو به دو با یکدیگر مقایسه و طبق جدول ۳ امتیازدهی می‌شوند.

۱۳۸ / تحلیل حساسیت مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه ایران (بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی)

جدول ۳- ارزش و اولویت متغیرها

ارزش	اولویت	توضیح
۱	ترجیح بکسان	گزینه یا شاخص نسبت به ز اهمیت برابر دارد و یا ارجحیتی نسبت به هم ندارند.
۳	کمی مرجع	گزینه یا شاخص نسبت به ز کمی مهمتر است.
۵	خیلی مرجع	گزینه یا شاخص نسبت به ز مهمتر است.
۷	خیلی زیاد مرجع	گزینه یا شاخص ندارای ارجحیت خیلی بیشتری از ز است.
۹	کاملاً مرجع	گزینه از ز مطلقاً مهمتر و قابل مقایسه با ز نیست.
۲۰ و عو۴	بینابین	ارزش‌های، بین ارزش‌های ترجیحی را نشان می‌دهد.

منبع: یافته‌های پژوهشگر

پس از تکمیل پرسشنامه‌ها توسط گروه خبرگان، میانگین هندسی نظرات کارشناسان به عنوان وزن هر پارامتر شناخته می‌شود. در مرحله بعد سلسله مراتب مقایسه‌ها ساخته می‌شود که در بالاترین بخش هدف تصمیم‌گیری قرار می‌گیرد که در اینجا انتخاب عوامل آسیب‌پذیری و تهدید پولشویی در صنعت بیمه است و بعد از معیارها قرار می‌گیرند و در پایین‌ترین بخش گزینه‌ها قرار دارند. بعد از تشکیل ماتریس‌ها و انجام مقایسات زوجی، وزن‌های نسبی با استفاده از نرم افزار Expert Choice محاسبه گردید. یکی از مزایای مهم فرآیند تحلیلی سلسله مراتبی، اندازه‌گیری و کنترل سازگاری هر ماتریس است. در صورتی که شاخص ناسازگاری کمتر از ده درصد باشد، محاسبات مورد تأیید قرار می‌گیرند، در غیر این صورت تحلیل باید مجددًا صورت گیرد. در این مرحله (بعد از حصول رتبه‌بندی گزینه‌ها) قبل از انتخاب گزینه نهایی، باید تحلیل حساسیت بر روی مسئله صورت گیرد تا درجه اطمینان نتایج سنجیده شود.

۳-۶- روایی (سازه و محتوا)

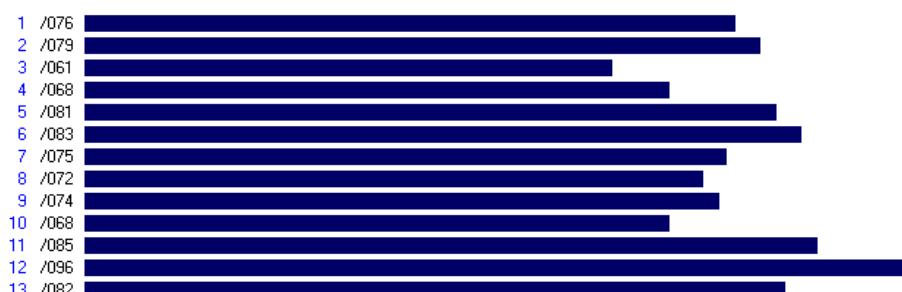
منظور از روایی آن است که ابزار اندازه‌گیری قادر باشد خصیصه و ویژگی مورد نظر را اندازه بگیرد (خاکی، ۱۳۸۷). پرسشنامه مورد استفاده در این تحقیق، اقتباسی حداکثری از الگوی پژوهشی ارائه شده توسط بانک جهانی است.^{۵۹} با این وجود، در این تحقیق برای تهییه پرسشنامه و استانداردسازی آن جهت آزمون فرضیات تحقیق از نظرات خبرگان استفاده شده است و پس از اعمال تغییرات مدنظر خبرگان، پرسشنامه در بین نمونه مورد نظر توزیع شد.

۶- پایایی

پایایی یک ابزار اندازه‌گیری کیفی است که معرف درجه ثبات نتایج حاصله از اندازه‌گیری مکرر با روش معین تعریف شده می‌باشد. به عبارت دیگر می‌توان گفت که پایایی، میزان بازیافتی بودن اندازه‌های حاصله از آزمون است (ظهوری، ۱۳۷۸). در این تحقیق از روش آلفای کرونباخ برای سنجش پایایی استفاده شده است. این روش برای محاسبه هماهنگی درونی ابزار اندازه‌گیری از جمله پرسشنامه‌ها یا آزمون‌هایی که خصیصه‌های مختلف را اندازه‌گیری می‌کند؛ به کار می‌رود. همچنین ضریب آلفای کرونباخ بیانگر میزان همپوشانی و همسویی سوالات پرسشنامه است. جهت محاسبه آلفای کرونباخ از نرم افزار SPSS استفاده شد و نهایتاً عدد ۰/۷۸۱ برای پرسشنامه بدست آمد که این میزان، به سبب فزونی از حد قابل قبول آن برای مقاصد کاربردی (۰/۰)، بیانگر پایایی مناسب پرسشنامه است.

۷- یافته‌های پژوهش

همان طور که در نمودار زیر مشاهده می‌شود شاخص‌ها با استفاده از روش سلسله مراتبی (AHP) رتبه‌بندی شده‌اند. شاخص «در دسترس بودن زیرساخت‌های شناسایی قابل اعتماد» بالاترین رتبه را نسبت به هدف کلی بدست آورده و به عنوان بهترین شاخص مشخص شد و دارای بیشترین اولویت است و شاخص «در دسترس بودن و اجرای مجازات‌های اداری» دارای کمترین اولویت است.

نمودار ۱- اولویت‌بندی شاخص نسبت به هدف کلی

منبع: یافته‌های پژوهشگر

۱۴۰ / تحلیل حساسیت مبارزه با پولشویی در صنعت بیمه ایران (بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی)

با توجه به یافته‌ها اوزان نرمال مربوط به شاخص بدست آمده است. با توجه به نتایج بدست آمده از ماتریس مقایسه‌های زوجی جدول ۴ اولویت‌بندی شاخص‌ها را نسبت به هدف کلی نشان می‌دهد. براساس نتایج حاصل از این تحقیق از میان شاخص‌ها، شاخص‌های ۶، ۱۱ و ۱۲ به ترتیب با اوزان ۰/۰۸۳، ۰/۰۸۵ و ۰/۰۹۶ بیشترین اهمیت را به خود اختصاص دادند. شاخص‌های ۴ و ۱۰ به ترتیب با اوزان ۰/۰۶۱، ۰/۰۶۸ و ۰/۰۶۸ کمترین اهمیت را به خود اختصاص دادند. نرخ ناسازگاری ۰/۰۲ کمتر از ۰/۱۰ بدست آمد. بنابراین سازگاری این ماتریس تصمیم‌گیری نیز قابل قبول است.

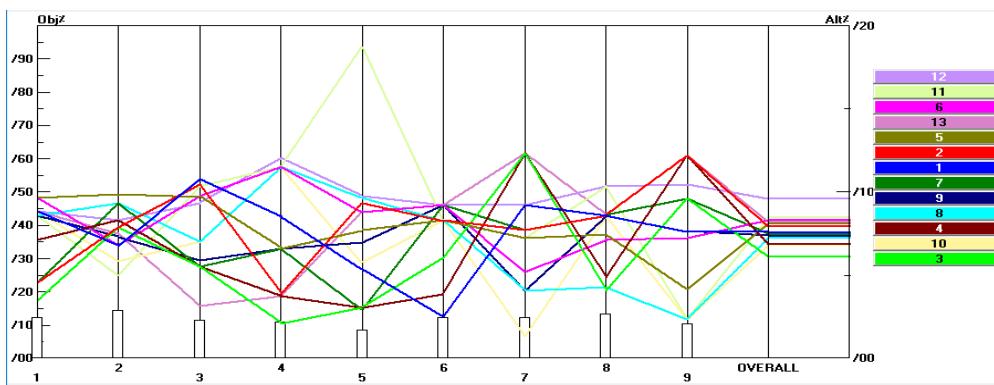
جدول ۴- سازگاری متغیرها

شاخص	نام شاخص	وزن	اولویت
۱	چارچوب جامع و کامل قانونی در حوزه مبارزه با پولشویی	۰,۰۷۶	۷
۲	اثر بخشی اقدامات و رویه‌های نظارتی	۰,۰۷۹	۶
۳	در دسترس بودن و اجرای مجازات‌های اداری	۰,۰۶۱	۱۲
۴	در دسترس بودن و اجرای مجازات‌های کیفری	۰,۰۶۸	۱۱
۵	در دسترس بودن و اثربخشی کنترل‌های ورودی	۰,۰۸۱	۵
۶	صدقایت و امانت‌داری کارکنان شرکت‌های بیمه	۰,۰۸۳	۳
۷	دانش مبارزه با پولشویی کارکنان شرکت‌های بیمه	۰,۰۷۵	۸
۸	اثر بخشی و کارایی واحد مبارزه با پولشویی	۰,۰۷۲	۱۰
۹	اثربخشی فعالیت‌های ناظر بر پایش و گزارشگری معاملات مشکوک	۰,۰۷۴	۹
۱۰	فشار بازار برای تأمین و رعایت استانداردهای مبارزه با پولشویی	۰,۰۶۸	۱۱
۱۱	در دسترس بودن اطلاعات ذینفع واحد	۰,۰۸۵	۲
۱۲	در دسترس بودن زیرساخت‌های شناسایی قابل اعتماد	۰,۰۹۶	۱
۱۳	در دسترس بودن منابع اطلاعاتی مستقل	۰,۰۸۲	۴

منبع: یافته‌های پژوهشگر

همچنین در نمودار زیر، تحلیل حساسیت براساس کارایی نسبت به هدف کلی و رتبه‌بندی شاخص‌های مختلف نشان داده شده است. همان‌طور که در این نمودار مشاهده می‌شود شاخص ۱۲ بیشترین حساسیت را نسبت به شاخص ۳ دارد.

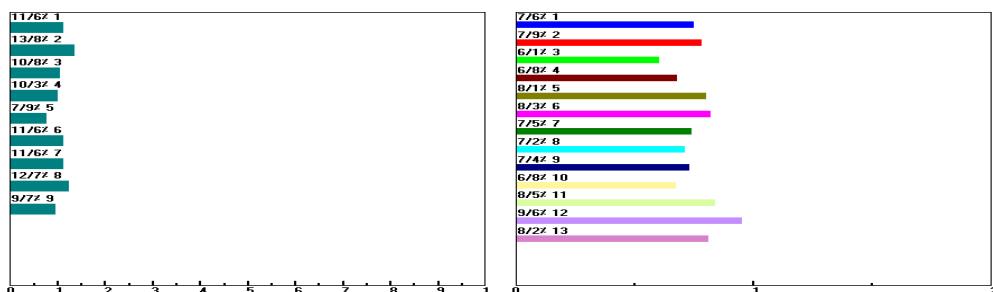
محمد مهدی عزیزی امیری، فرماز خلیقی، مریم السادات عسکری و محبوبه اعلائی / ۱۴۱

نمودار ۲- تحلیل حساسیت براساس کارایی نسبت به هدف کلی

منبع: یافته های پژوهشگر

همان طور که در نمودار زیر مشاهده می شود، در تحلیل حساسیت براساس پویایی نسبت به هدف کلی، بیشترین حساسیت مربوط به شاخص ۱۲ بوده؛ یعنی این شاخص بیشترین تأثیر را داشته است. در این نمودار علاوه بر اولویت‌بندی شاخص‌ها، اولویت‌بندی معیارها نیز نشان داده شده است. همان طور که مشاهده می شود، معیار ۸ بیشترین و معیار ۵ کمترین است.

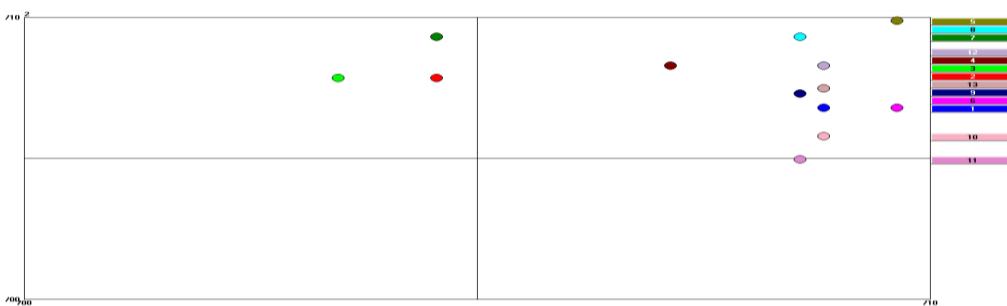

نمودار ۳- تحلیل حساسیت براساس پویایی نسبت به هدف کلی

منبع: یافته های پژوهشگر

در نمودار زیر نیز تحلیل حساسیت بر روی معیارهای یک و دو صورت گرفته است. این نمودار نشان می دهد که شاخص ۵ و ۸ به عنوان مطلوب‌ترین شاخص شناخته شده است.

۱۴۲ / تحلیل حساسیت میارزه با پولشویی در صنعت بیمه ایران (بر اساس پویایی متغیرهای کنترل عمومی)

نمودار ۴- تحلیل حساسیت دو بعدی نسبت به هدف کلی

منبع: یافته های پژوهشگر

۸- بحث و نتیجه‌گیری

گسترش جهانی شدن اقتصاد، به ویژه در بازارهای سرمایه، به همراه منافعی که در برداشته، به تشدید برخی پدیدهای مضر در سیستم اقتصادی منجر شده است. از آن جمله می‌توان به پدیده پولشویی اشاره کرد. پولشویی، به عنوان یک جرم در دهه ۱۹۸۰ به ویژه در مورد قاچاق مواد مخدر، مورد توجه کشورهای غربی قرار گرفت. پولشویی، نهادهای بخش مالی را که برای رشد اقتصادی به ویژه برای کشورهای در حال توسعه مهم و حیاتی هستند، با اضمحلال روبه رو می‌کند و با کاهش بهره‌وری در بخش حقیقی از طریق غیر بهینه کردن تخصیص منابع، تشویق فعالیت‌های جنایی و فسادهای اداری، رشد اقتصادی را کاهش می‌دهد. همچنین، پولشویی می‌تواند به صورت بسیار محسوس ترکیب تولیدات یک سیستم اقتصادی را تحت تأثیر قرار داده و بر تجارت بین‌المللی، جریان سرمایه و نرخ ارز و در نتیجه بر بخش خارجی اقتصاد مؤثر واقع شود و از این طریق، توسعه اقتصادی را در بلندمدت تحت سلطه خود قرار دهد.

در این مطالعه، ابتدا عوامل آسیب‌پذیری و تهدید پولشویی در صنعت بیمه بر اساس آخرین گزارش‌های بانک جهانی شناسایی شد و اطلاعات مربوط به آن‌ها گردآوری گردید. سپس معیارهای مؤثر در قالب یک پرسشنامه با طیف لیکرت توسط گروه خبرگان تکمیل گردید. نحوه امتیازدهی به پارامترها در ماتریس‌های مقایسه زوجی به این صورت است که در این ماتریس‌ها پارامترها به صورت دو به دو با یکدیگر مقایسه شدند. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها توسط گروه خبرگان، میانگین نظرات کارشناسان به عنوان وزن هر پارامتر شناخته می‌شود. در مرحله بعد سلسله مراتب مقایسه‌ها ساخته می‌شود که در بالاترین بخش هدف تصمیم‌گیری قرار می‌گیرد که در اینجا انتخاب عوامل آسیب‌پذیری و تهدید پولشویی در صنعت بیمه است و بعد از آن معیارها قرار می‌گیرند و در پایین ترین بخش گزینه‌ها قرار دارند. پس از اتمام فرایند روش تحقیق، مشخص

شد که شاخص «در دسترس بودن زیرساخت‌های شناسایی قابل اعتماد» بالاترین رتبه را نسبت به هدف کلی بدست آورده و دارای بیشترین اولویت است و شاخص «در دسترس بودن و اجرای مجازات‌های اداری» دارای کمترین اولویت است. همچنانی بر مبنای تحلیل حساسیت براساس کارایی نسبت به هدف کلی، رتبه‌بندی شاخص‌های مورد بررسی انجام شد که شاخص «در دسترس بودن زیرساخت‌های شناسایی (احراز هویت) قابل اعتماد» بیشترین حساسیت را نسبت به شاخص «در دسترس بودن و اجرای مجازات‌های اداری» دارد.

فهرست منابع

- ۱) احمدی، علی، جشفقانی، حسینعلی احمدی و هستیانی، اصغر ابوالحسنی، ۱۳۹۴، تأثیر ریسک اعتباری بر عملکرد نظام بانکی ایران: مطالعه بین بانکی با رویکرد VAR PANE ، فصلنامه اقتصاد مالی، سال دهم، شماره ۳۴، بهار ۱۳۹۵.
- ۲) باقری، فاطمه، بررسی تطبیقی راهکارها پیشگیری از جرم پولشویی در قانون مبارزه با پولشویی و کنوانسیون مریدا، فصلنامه راهبرد، دوره دوم، سال هشتم، ۱۳۹۴، تهران، ایران.
- ۳) بستگانی، بهروز، سوءاستفاده از صنعت بیمه برای فعالیتهای پولشویی (مطالعه موردی: کشور مالزی)، تازه‌های جهان بیمه، شماره‌های ۱۲۷ و ۱۲۸ (دی و بهمن ۱۳۸۷)، تهران، ایران.
- ۴) بهادر، آزاده، استادرمضان، آذین سادات و خانی‌زاده، فربد، ۱۳۹۶، بررسی امکان صدور بیمه‌نامه شخص ثالث بر اساس ویژگی‌های راننده (تصریه ۱۰ ماده ۱۸ قانون جدید بیمه شخص ثالث) و ارائه آیین‌نامه پیشنهادی، پژوهشکده بیمه، زمستان، تهران.
- ۵) خاکی، غلامرضا، ۱۳۷۸، روش تحقیق در مدیریت، مرکز انتشارات دانشگاه آزاد اسلامی، تهران.
- ۶) خامسیان، فرزان و همکاران، پولشویی و روش‌های جلوگیری از آن در صنعت بیمه، نشریه گزارش موردي، شماره ۸، ۱۳۹۰، پژوهشکده بیمه، تهران، ایران.
- ۷) رنجبر و همکاران، ۱۳۹۱، نمونه‌گیری در پژوهش‌های کیفی: راهنمایی برای شروع، مجله علمی پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران، سال دهم، شماره ۳.
- ۸) شفیعی، سعیده، صبوری، محمد حسن، ۱۳۸۸، بررسی شیوه‌های مبارزه با پدیده پولشویی با تأکید بر راهکارهای مالیاتی، فصلنامه تخصصی مالیات/دوره جدید/شماره پنجم، مسلسل ۵۳، تهران، ایران.
- ۹) صدری، اکبر، ۱۳۹۴، ضد پولشویی در بیمه، انتشارات تهران، ایران.
- ۱۰) ظهوری، قاسم، ۱۳۷۸، کاربرد روش‌های تحقیق علوم اجتماعی در مدیریت، چاپ اول، انتشارات میر، تهران.
- ۱۱) علم‌الهدی، سید سجاد، ۱۳۹۷، بانکداری اسلامی و ریسک، یک تحلیل تطبیقی، فصلنامه اقتصاد مالی، سال دوازدهم، شماره ۴۴، پاییز ۱۳۹۷.
- ۱۲) قائدی و همکاران، ۱۳۹۵، تحلیل محتوا، از کمی‌گرایی تا کیفی‌گرایی، مجله روش‌ها و مدل‌های‌شناسی، سال هفتم، شماره ۲۳.
- ۱۳) قانون مبارزه با پولشویی، مصوب مجلس شورای اسلامی، ایران، ۱۳۹۷.
- ۱۴) کشتکار، مریم، ۱۳۹۲، راهکارهای مبارزه با پولشویی در بانکها و مؤسسات اعتباری، تازه‌های اقتصاد، سال نهم، شماره ۱۳۲، تهران، ایران.

- ۱۵) میرزایی نژاد، محمد رضا، فتحی، محسن، ۱۳۸۹، برآورد تابع تقاضای بیمه مسئولیت در ایران،
فصلنامه اقتصاد مالی، سال سوم، شماره ۱۰، بهار ۱۳۸۹.
- ۱۶) Anti-money laundering/ counter financing of terrorism (AML/CFT) guidelines for general insurers, 2013.
- ۱۷) Ai, L., 2012, Anti-money laundering (AML) regulation and implementation in Chinese financial sectors: money-laundering vulnerabilities and the rule-based but risk-oriented AML approach, Ph. D. thesis, University of Wollongong.
- ۱۸) FATF (2018), Guidance for a Risk-Based Approach for the Life Insurance Sector, FATF, Paris, www.fatf-gafi.org/publications/fatfrecommendations/documents/rba-life-insurance.html
- ۱۹) Hauser, P, 2014, The growing importance of compliance function on the example of Austrian insurance industry , Evropska revija za pravo osiguranja 13, no 2.
- ۲۰) Meixner, O, Fuzzy AHP Group Decision Analysis and its Application for the Evaluation of Energy Sources. Institute of marketing and Innovation, University of Natural Resources and Applied Life Science, Vienna, Austria, 2009.
- ۲۱) National Risk Assessment tool Guidance manual, Insurance Sector vulnerability, World Bank, 2015.
- ۲۲) Saaty, T.L, Vargas, L.G, 1994, Decision making in economic, political, social, and technological environments with the analytic hierarchy process. Pittsburgh, RWS Publications.
- ۲۳) Thanasegaran, H, Shanmugam, B, 2008, Exploitation of the insurance industry for money laundering: the Malaysian perspective, Journal of Money Laundering Control, Vol. 11 Iss. 2 pp. 135 – 145.

یادداشت‌ها

^۱. قانون اصلاح قانون مبارزه با پولشویی در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۹۷/۰۷/۰۳ مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۷/۱۰/۱۵ از سوی مجمع تشخیص مصلحت نظام، موافق با مصلحت نظام تشخیص داده شد.

². Placement

³. Proceedings

⁴. Layering

⁵. Integration

⁶. Anti-money laundering/ counter financing of terrorism (AML/CFT) guidelines for general insurers.

⁷. Thanasegaran and Shanmugam

⁸. Lishan Ai

⁹. Peter. Hauser

¹⁰. Life insurance

¹¹. General insurance

¹². AML Risk Based Approach

¹³. Money laundering vulnerability

¹⁴. Money laundering threat

¹⁵. Guidance for a risk-based approach

¹⁶. Rationale for a new approach

¹⁷. In Relation to preventive measures and supervision

¹⁸. Identifying ML/TF risk

- ¹⁹ .Assessing ML/TF risk
- ²⁰ .Mitigating ML/TF risk
- ²¹ .Reporting
- ²² .National money laundering risk
- ²³ .National risk assessment tool guidance manual
- ²⁴ .Variables
- ²⁵ .Variables
- ²⁶ .Input variables
- ²⁷ .Intermediate variables
- ²⁸ .AML control variables
- ²⁹ .General AML controls
- ³⁰ .Product-specific AML controls
- ³¹ .Inherent vulnerability variables
- ³² .Broad and high-level factors
- ³³ .Network structure.
- ³⁴ .Specific control variable
- ³⁵ .Power, capacity, and effectiveness of the supervisory agency
- ³⁶ .Comprehensiveness of AML Legal Framework
- ³⁷ .Customer due diligence
- ³⁸ .Politically exposed persons (PEPs)
- ³⁹ .Enhanced customer due diligence
- ⁴⁰ .Effectiveness of supervision procedures and practices
- ⁴¹ .Authority
- ⁴² .Moral suasion
- ⁴³ .Availability and enforcement of administrative sanctions
- ⁴⁴ .Availability and enforcement of criminal sanctions
- ⁴⁵ .Availability and effectiveness of entry controls
- ⁴⁶ .Integrity of staff in insurance companies
- ⁴⁷ .Innocent agents
- ⁴⁸ .AML knowledge of staff in insurance companies
- ⁴⁹ .Effectiveness of compliance function (organization)
- ⁵⁰ .Effectiveness of suspicious activity monitoring and reporting
- ⁵¹ .Level of market pressure to meet AML standards
- ⁵² .Availability and access to beneficial ownership information
- ⁵³ .Availability of a reliable identification infrastructure
- ⁵⁴ .Availability of independent information sources
- ⁵⁵ .Monetary penalties
- ⁵⁶ .Removal of critical
- ⁵⁷ .Administrative actions staff
- ⁵⁸ .Meixner
- ⁵⁹ .National risk assessment tool guidance manual